

94ste jaargang nr. 4

Kantoor van afgifte: Gent X

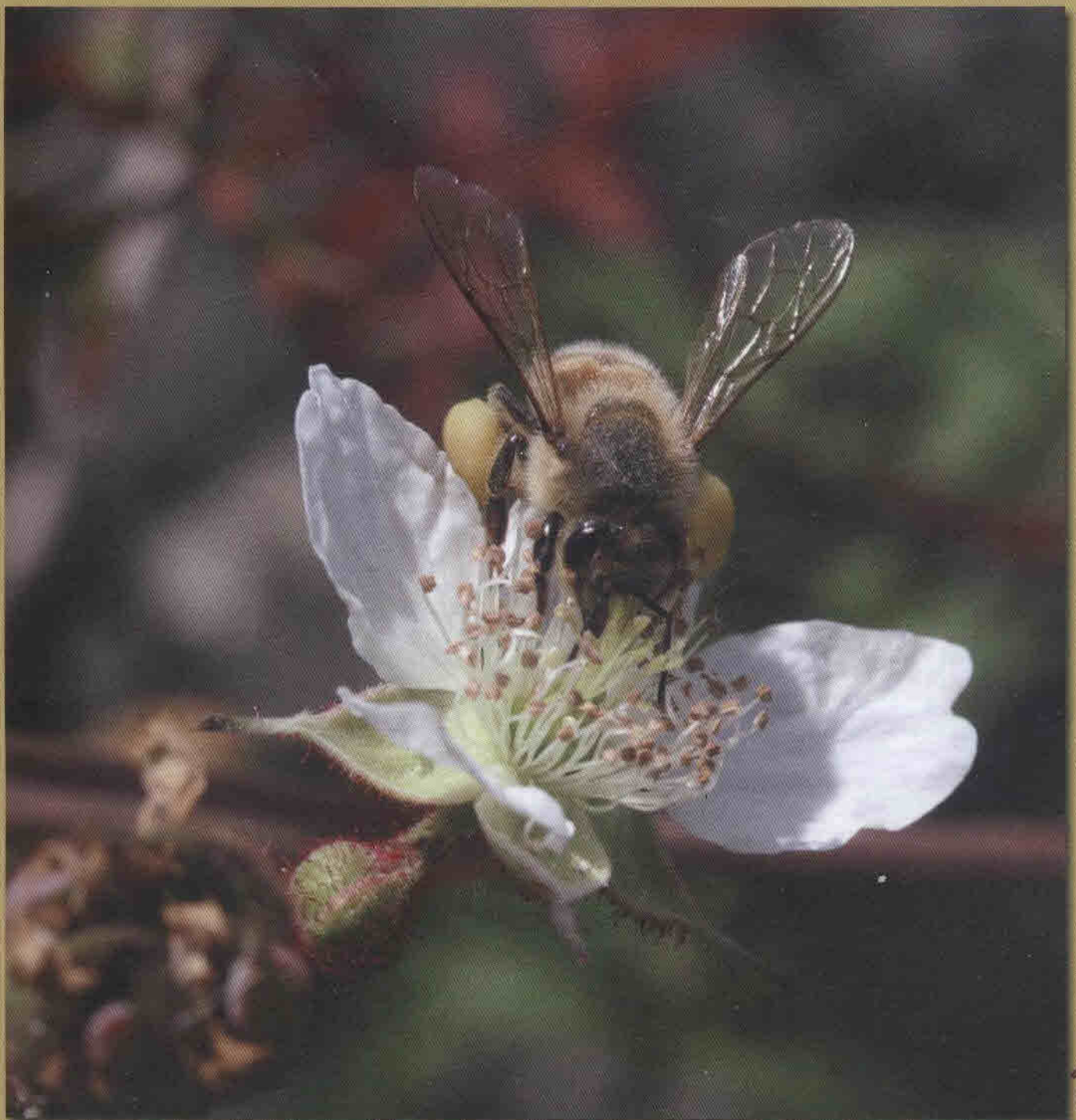
MAANDBLAD
VAN DE

VLAAMSE IMKERSBOND

Mei 2008

verschijnt maandelijks, behalve in februari en augustus

Omslag:

Bij op Braam.
Foto: Thomas ter Heide

Versijnt in:

Januari, maart, april, mei, juni, juli,
september, oktober, november en december.

Werkten mee aan dit nummer:

P. Adriaensen, K. Beeuwsaert, I. Behaeghe,
J. S. Beyers, J. Dedapper, K. De Keukelaere,
G. De Roeck, D. Desmadryl, M. De Waele,
L. Eerselmans, prof. dr. F.J. Jacobs, D. Laget,
B. Maes, B. Rotthier, C. Rubens, T. ter Heide,
H. Trappeniers, B. Vandepoele,
C. Van Gampelaere, A. Vandijck,
prof. dr. ir. O. Van Laere, W. Reybroeck

Correcties:

Julia Brems, Cyril Rubens.

Adverteerders:

Imker Torfs, Nectar, Norbert Heeremans,
De Wilgentuin, Bijenhof, AGSO, Van De Vloet,
Nectar, AN,NE, Corneel Dewindt

Juli-augustus 2008:

We ontvangen uw bijdragen voor het juli-
augustusnummer 2008 graag vóór 15 mei a.s.

Afspraak:

Het kopiëren van teksten uit dit nummer mag
mits het schriftelijke akkoord van de auteurs
die overigens de verantwoordelijkheid dragen
voor de inhoud van hun bijdrage, net als de
adverteerders.
De redactie houdt zich het recht voor bijdragen
in te korten of te herschrijven en deelt niet
noodzakelijk de mening van de auteurs.

Mei 2008

94ste jaargang nr. 4

04

MEDEDELING

Verzekering Kon. V.I.B.

05

PRAKTIJK

Maandpraatje
Korfje

08

CULTUUR

Bijenkorven uit de tijd van koning Salomon ontdekt

10

SELECTIE

Het pleegvolk

13

VERHAAL

- 13 Interview met imker Hendrik Verslegers
- 15 Verzamelen zit in ons (bijen) bloed
- 16 De wonderwereld van bijen en bloemen

18

SELECTIE

Europees Carnica-selectieprogramma

22

MEDIA

Forum 'Bijen' doet het goed

23

SLIMME TIPS

Eenvoudige stoomwassmelter

24

BUITENGEWOON

- Verenigingsleven
De Kasteelbie, verslag algemene vergadering
- 25 verslag algemene vergadering KOIV
 - 26 Verslag algemene vergadering AVIB
 - 27 Verslag algemene vergadering KWVIB
 - 28 Overleden
 - 29 Activiteiten
 - 30 18de Vlaamse imkerscongres

31

OVERLARF-MOERTEELT PROJECT 2008

- Overlarfproject 2008
- 33 Moerteelt

34

PRODUCTEN

- Honinganalyse

Bezoek ook de internetsites:

- www.konvib.be
- www.honeybee.be

inhoud

DE VERZEKERING VAN DE KON. VLAAMSE IMKERSBOND - DEEL 1

Hendrik Trappeniers

Op het imkersforum bleek recentelijk dat er behoefte is aan een opfrissing van de gegevens over de verzekering. Eigenlijk bestaat onze verzekering uit twee delen: Een **eerste deel** bevat de **verzekering voor ongevallen met de bijen**. Een **tweede deel** is de verzekering aangaande de vrijwilligers en het verenigingsleven. Dit tweede deel gaan we in een latere bijdrage toelichten.

Bij de verzekering is er wel een vrijstelling van 125 euro, **wat nog altijd** veel minder is dan de meeste vrijstellingen van familiale verzekeringen.

A) De verzekering voor ongevallen met de bijen

Worden verzekerd:

- Kwetsuren en lichamelijke ongevallen
- Stoffelijke schade aan onroerende en roerende goederen (dieren inbegrepen) toebehorend aan derden
- In het bijzonder, maar niet uitsluitend, dekt de verzekering de schade veroorzaakt door bijensteken of door het onrechtstreeks feit van de bijen of bijensteken. Met onrechtstreekse gevolgen van bijensteken wordt vooral de schade bedoeld veroorzaakt door dieren - al dan niet eigendom van de verzekerde - die door bijensteken opgeschrikt of woedend gemaakt werden.
- De verzekering heeft ook betrekking op tijdelijk verplaatste bijenvolken, evenals op de schade die derden eventueel tijdens het transport ervan kunnen oplopen.
Voor een tijdelijke verplaatsing buiten de landsgrenzen geldt een maximum afstand van 100 km, te rekenen vanaf de landsgrens.

Wie is verzekerd?

- De fysieke personen zowel als rechtspersonen, eigenaars en/of huurders van bijenvolken die de jaarlijkse geldelijke ledenbijdrage aan de Koninklijke Vlaamse Imkersbond betaald hebben EN waarvan de bijenvolken op het Belgisch grondgebied opgesteld staan.
- De waarborg is eveneens van toepassing op om het even wie de bijenvolken behandelt met toelating van het aangesloten lid of zijn aangestelde. Ook op bezoekers van de bijenvolken, en naar aanleiding van dit bezoek, schade veroorzaakt aan derden.

Wie is NIET verzekerd?

- Echtgenote, bloed- en aanverwanten van de verzekerde tot en met de tweede graad (al dan niet inwonend)
- Inwonende bloed- en aanverwanten tot in de derde of vierde graad
- De aangestelde van de verzekerde, zijn vennoten of beheerders, zijn gedelegeerde bestuurders die actieve functies uitoefenen

Worden niet verzekerd:

- Schade veroorzaakt door verzekerde door opzettelijke daden
- Schade veroorzaakt door verzekerde in staat van dronkenschap of geestesstoornis
- Schade veroorzaakt door brand, ontploffing, grondverzakking, ... of veroorzaakt door rook, vochtigheid of water (dus opgelet met de beroker)

Wat gedaan bij een ongeval?

Verwittig dadelijk Bart Meulemans (zijn referenties staan vanaf nu vermeld in de colofon).

Er bestaat geen specifiek aangifteformulier van de verzekering.

Wat moet u doen?

Wanneer zich een ongeval voordoet, verwittig DADELJK per e-mail, brief of telefoon de verantwoordelijke voor de verzekering (d.i. B. Meulemans). Wacht niet tot u de rekeningen hebt van de dokter. Het is van het allergrootste belang om zo spoedig mogelijk een dossier te openen.

De eigenlijke aangifte moet schriftelijk gebeuren en ondertekend zijn door de benadeelde partij, dus niet door uzelf. Zij bevat tevens naam en het adres van uzelf en van de tegenpartij met, eventueel, een rekeningnummer. Wij openen dan een dossier bij onze verzekering. Deze zal contact opnemen met u of de benadeelde partij. Het heeft geen zin om zich rechtstreeks tot onze verzekering te wenden om een dossier te openen. Rekeningen en onkosten kan u of de benadeelde partij opsturen naar ons. Wij zenden ze door naar de verzekering die daarna oordeelt over de gegrondheid en overgaat tot de uitbetaling.

Dirk Desmadryl

Mei is een jonge ontluikende beking, een feest van bloesems, stuifmeel en nectar. Mei ademt de zachte wind van het zuiden, de geur van malse regen en gras. Mei trekt met volle verwachtingen alle horisonten open. Of is het een ijdele droom? Een teleurstelling vol verregende dagen en ijsheiligen die hun klamme vingers over de hemel strijken? In onze contreien kan de poëtische meimaand wel eens letterlijk in het water vallen. Maar we zijn imkers, natuurmensen, en van nu af aan met niets meer in te nemen. Van bij het ochtendgloren staan wij in de tuin de bloemen en planten te strelen en met hoopvolle schreden begeven we ons naar de bijenhal.

Ook de bijen slaan hun kalender open en met hun antennes vangen ze de lokroep van de volle lente op. Er komt nu massaal nectar en stuifmeel binnen. De koningin is op het toppunt van haar prestaties en ze legt tot 2000 eitjes per dag. Het is de bouw- en broedmaand, maar ook het seizoen dat bronstige darren, zonder raadpleging van vakbonden en werkgevers, de

volken opjatten tot opstand en zwermen.

Voor de imker is er volop werk aan de winkel. Vorige maand hebben we onze kasten grondig gecontroleerd en de honingzolders geplaatst. Of niet soms? Heb je het steeds maar uitgesteld? Als je het mij vraagt: dan ben je rijkelijk laat. Te laat wellicht, bij veel imkers zitten de honingzolders nu al goed gevuld. Vorig jaar was het fruit en het koolzaad begin mei al uitgebloeid. En toch merk ik vaak nog in cursussen en handleidingen dat in mei de honingzolders moeten geplaatst worden. Misschien was het vroeger zo, in lang geleden tijden toen de dieren nog konden praten en de bijenboeren tijdens de meimaand bij het veldkapelletje gingen bidden om veel honing en weinig zwermen.

Beperkte broedruimte

In het vorige maandpraatje hebben we de aprilmaand ingezet met de beperkte broedruimte. Sommige imkers reageren soms nogal allergisch tegen dergelijke beperking. Ze vinden het een regelrechte aanslag op de vitaliteit van het bijenvolk en ze voeren aan dat je zoveel mogelijk bijen moet hebben om zoveel mogelijk honing te krijgen. Er heersen inderdaad nogal wat misverstanden over het begrip 'broedbeperking'. De beperking is niet zo drastisch als je op het eerste gezicht zou denken. De koningin beschikt immers nog over 30.000 broedcellen en kan gerust gemiddeld 1500 eitjes per dag leggen. Als je bovendien weet dat de bijen bij deze methode langer leven, mag je gerust aannemen dat de

bijenkasten zeker ook vol bijen zitten. Meer nog: in volken met broedbeperking teel ik zonder problemen koninginnen en oogst ik zelfs koninginnenbrij. Daarvoor heb je toch heel sterke volken nodig! Het woord 'broedbeperking' is enigszins misleidend en is zeker niet zozeer van toepassing op het broed, maar wel op de beperkte ruimte waarin het broed zich bevindt: zes ramen.

Geregeld ontmoet je ook imkers die de methode wel eens geprobeerd hebben of zoiets dergelijks. Maar het is uitgedraaid op een ontgoocheling en het besluit is onverbiddelijk genomen: de methode deugt niet. Als je dan de zaak wat nader bekijkt, weet je al gauw waar de hond gebonden ligt. Imkers zijn ingenieuze mensen en nog voor ze eraan begonnen zijn, gaan ze de methode al een beetje aanpassen en verbeteren. Leerlingen zijn altijd slimmer dan de meesters. Het begint al met het aantal ramen. In plaats van het te houden op zes ramen, maken ze er een hele broedbak van met tien of elf ramen.

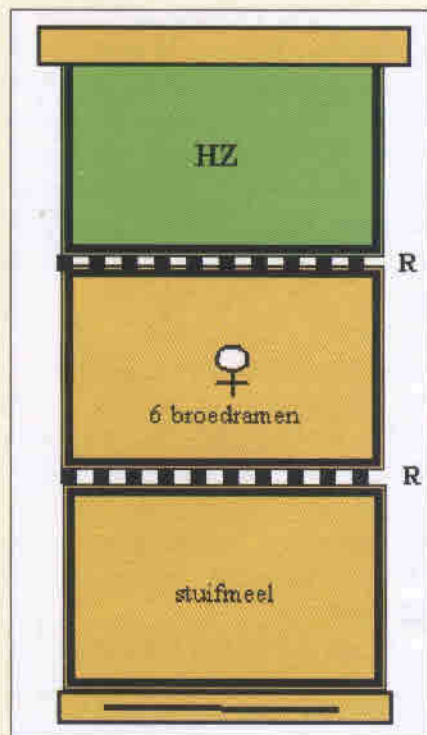
Vaak wordt ook wel eens vergeten dat de methode op de eerste plaats ontworpen is voor simplex- of stapelkasten met drie rompen. Sommige imkers willen dat nu ook toepassen op andere kasttypes zoals Dadant-Blatt, Kempische kast, Langstroth... Voor mij mag dat allemaal, maar dat zal wel altijd een beetje kunst- en vliegwerk worden, zoeken en aftasten, afmeten en berekenen. En het is dan de vraag of het wel altijd goed zal lukken.

Maar het aantal ramen en het kasttype blijken nog niet het ergste te zijn. De grootste

struikelsteen is en blijft de wekelijkse controle. Het begrip 'week' wordt heel ruim geïnterpreteerd en wordt vaak gerekt tot een 'maand' of langer nog soms. Er is vlug een excuus gevonden om de controle niet te moeten uitvoeren: slecht weer, geen tijd, morgen zal het beter passen, je mag de bijen niet verstoren, de bijen worden er agressief van, en wat nog allemaal.

De wekelijkse controle is en blijft het sluitstuk van de methode. De koningin op beperkte broedruimte zetten en er dan wekenlang niet meer naar omkijken, dat is vragen om problemen.

Wekelijkse controle

De koningin zit sedert begin april op beperkte broedruimte en de situatie in de bijenkast is nu als volgt:

- In de onderste romp zit het stuifmeel, al het broed is uitgelopen en de bijen hebben er de pollen opgeslagen. Er zit waarschijnlijk ook nog wat voedselvoorraad in.
- In de middelste romp zit de koningin op zes broedramen die tot in de verste hoekjes belegd

zijn. In het driedelig controleraam zit darrenbroed.

- In de bovenste bak zit uiteraard de honing.

Driedelig controleraam

Tijdens de zwermperiode (mei-juni) gaan we nu wekelijks onze volken controleren op zwermdoppen. Dat kan heel vlug gaan, we hoeven alleen maar na te zien of de bijen nog aan het bouwen zijn; zolang ze dat doen, hebben ze geen zwermplannen. We nemen de honingzolder weg en halen er ons driedelig controleraam uit. We doen dat met de nodige omzichtigheid want de koningin kan zich op dat raam bevinden. De drie vakken van ons controleraam zijn mooi uitgebouwd met darrenraat. We breken of snijden één vak met gesloten darrenbroed uit. Hiermee vangen we veel varroamijten. In darrenbroed zit er immers zesmaal zoveel varroa dan in werksterbroed. Aangezien de bijen de darrenraat opgebouwd hebben, wijst dat erop dat ze geen zwermplannen smeden en hoef je niet verder te controleren op zwermdoppen. Voor alle zekerheid kun je nog even het broedraam naast het controleraam nazien, maar echt nodig is het niet. We sluiten de kast en geven haar de zegen tot de volgende week. De week erop controleren we opnieuw. En jawel, vroeg of laat hebben we prijs: het deel dat we uitgebroken hebben, is niet meer opgebouwd. Alarm! Waarom bouwen ze niet meer? Zwermneigingen? Geen of onvoldoende dracht? Nu moeten we grondig controleren op zwermdoppen. Negen op tien vind je er al op het controleraam. We

controleren de zes broedramen en breken alle doppen. Goed kijken, bijen afkloppen! Kast sluiten en je bent weer voor een week veilig, tenminste als je geen doppen vergeten hebt.

Natuurlijk zullen de bijen de week erop alweer doppen opgetrokken hebben en moet je opnieuw beginnen. Soms weken aan een stuk, tot de bijen het moe worden, of tot de imker het moe wordt. Meestal hebben de bijen een langer uithoudingsvermogen dan hun baas, met alle gevolgen van dien. Wat nu?

Zwermen

Je hebt alle doppen uitgebroken en je gaat voldaan op de rustbank zitten om het maandblad van de Vlaamse Imkersbond te lezen. Er staan geleerde dingen in over genetica en aangeboren zwermneigingen. Maar jij bent er gerust in: jouw bijen kunnen niet zwermen, je bent er absoluut zeker van: de koningin kan er niet uit. Of wel soms? Welk gezoem hoor je daar? Dat is toch een zwerm die afkomt! Hoe is het mogelijk? Duizenden bijen vliegen in grote cirkels in het rond. Eventjes beginnen ze een tros te vormen, maar dan vliegen ze weer op. Rusteloos zoeken ze in de wijde omgeving, ze strijken terug naar op de vliegplank en zetten zich te stertselen op de voorzijde van de kast. Ten slotte lopen ze opnieuw de kast binnen en na een dik halfuur is alles weer rustig en stil. Hoe kan dat nu? Wat is er gebeurd? Zo buitengewoon is dat nu ook niet, dat overkomt iedereen wel eens. Je hebt bij de controle een dop over het hoofd gezien en ziedaar het resultaat. De bijen zwermen de kast uit, maar de koningin kan niet door de rooster en zonder koningin keert de zwerm noodgedwongen terug. Wat nu gedaan? Ga zeker niet onmiddellijk de kast openmaken, de kans is reëel dat de koningin opvliegt en

de zwerm toch vertrekt. Wacht liever tot de late namiddag en controleer dan de kast. Zie eens goed na of de koningin nog in levende lijve aanwezig is voor je alle doppen uitbreekt.

Nog een andere mogelijkheid. Op zekere dag vind je bij de controle geen open broed en geen koningin meer, wel gesloten broed en koninginnendoppen. Wat is er gebeurd? De bijen hebben willen zwermen en de koningin die niet kon volgen, hebben ze afgemaakt. Misschien is er al een jonge koningin uitgelopen. Nu moet je de rooster tussen de twee broedbakken wegnemen zodat de jongedame op bevruchtingsvlucht kan gaan. Zo niet, resulteert dit op een darrenbroedige koningin. Imkers die niet wekelijks controleren, komen nog al eens voor dit probleem te staan.

Verzamelafliegger

Als je wil voorkomen dat de bijen doppen optrekken, ga je best de

bijenvolken verzwakken. Je kunt dit op verscheidene manieren doen: veger, vlieger, broedaflegger ... Bij de beperkte broedruimte is het heel gemakkelijk om een broedaflegger te maken. Je haalt uit de broedbak twee ramen met broed en jonge bijen (zonder koningin erop) en vervangt die door twee wasramen. Dit doe je van een drie- of viertal kasten en je hangt al deze broedramen naast elkaar in een nieuwe kast. Je voorziet het nieuwe volk van twee voedselramen die je in april afgenomen hebt van de volken met veel wintervoorraad. Dergelijke aflegger noemen we een verzamelafliegger. Er is zeker geen gevaar voor vechtpartijen: de jonge bijen gaan probleemloos een nieuw volk vormen, doppen optrekken, enz. Om het afvliegen te voorkomen, kun je het nieuwe volk drie dagen opsluiten of op een plaats zetten die minstens 5 km van de bijenstand verwijderd is. Met dergelijk jong dynamisch volk kan je alle kanten uit. Je kunt een koningin laten geboren worden of na tien dagen alle doppen breken en een nieuwe (on)bevruchte koningin invoeren. En maak je geen zorgen, als je het volk zelf niet nodig hebt, zal een beginnende imker of iemand die in nood zit, zeker geen neen zeggen.

Samenvatting taken in mei

- Bij goede dracht plaatsen we desnoods een tweede honingzolder waarin we hoofdzakelijk waswafels hangen, zodat de bijen kunnen bouwen.
- Wekelijks controleren we het broednest op doppen en nemen we de gepaste maatregelen.
- Om de zwermneiging af te zwakken, kunnen we nu van de sterkste volken afleggers maken.
- We zorgen ervoor dat we voldoende voorraad wasramen hebben klaarstaan. Deze tijd van het jaar is dat zeker geen overbodige luxe. Onverwachts vangen we een zwerm en het is gerieflijk als alles al klaarstaat.
- We halen de slinger van de zolder. De voorjaarshoning moet geoogst worden. Meer daarover de volgende keer.
- Mei-juni is de periode van koninginnenteelt. Hier komen we ook in ons volgend maandpraatje uitgebreid op terug.
- Mijn beste imkervriend Marc beweert: 'Pas op voor vreemde zwermen en wilde vrouwen: je weet nooit wat je in huis haalt.' Mijn vriend zou wel eens kunnen gelijk hebben, hij heeft een rijke ervaring.

Imkersdepot

nectar
imkermaterialen
en honingproducten

open op dinsdag, vrijdag en zaterdag
van 9u30 tot 12u en van 13u tot 18u
en op afspraak.

Chris Heremans - Jansenijsstraat 10 - 3000 Leuven - 016/228454

www.imkerijnectar.be info.nectar@skynet.be

BIJENKORVEN IN NOORD-ISRAËL ONTDEKT UIT DE TIJD VAN KONING SALOMON (CA. 972-932 V.C.)

Paul Adriaensen

Een land van melk en honing

Volgens het Oude Testament leidde Mozes de Israëlieten vanuit de woestijn naar het land van melk en honing (Ex.13:5 en Num. 16:13). We kenden reeds afbeeldingen van bijenkorven in oude teksten, maar lange tijd werd aangenomen dat de 'honing' uit de teksten verwees naar een kleverige brij van vijgen en dadels. Dat het om echte honing ging, lijkt nu toch te kloppen. In Noord-Israël werden namelijk drieduizend jaar oude bijenkorven teruggevonden. Ze zijn gemaakt van gedroogd stro en klei, hebben een vlieggat aan de ene en een kleideksel aan de andere kant (zie afb.1), zodat honing en bijenwas konden verwijderd worden. De bijenkorven zijn cilindervormig, 80 cm lang, met een diameter van 40 cm en lijken erg op de Egyptische types. 'Het zijn de oudste tot nu toe gekende bijenkorven om honing te verzamelen', verklaarde professor Amichai Mazar van het archeologisch instituut van de Hebreeuwse universiteit van Jeruzalem.

Drieduizend jaar oud

'Ze dateren uit de tiende en negende eeuw voor de christelijke tijdrekening', preciseerde de professor die de opgravingen tijdens de zomer van 2007 leidde in Tel-Rehov, de vindplaats in de Bet She'an vallei (Hazafon, Israël). Deze periode stemt overeen met die van koning Salomon en de eerste koningen van het noordelijk koninkrijk van Israël. De stad van

Rehov wordt trouwens vermeld in een Egyptisch opschrift daterend uit de tijd van farao Osorkon I (924-899 v.C.).

Wetenschappers nemen aan dat het 7 km ten westen van de Jordaan gelegen Tel Rehov een van de belangrijkste steden is geweest tijdens de Israëlitische monarchie.

Afb.1: Een kleideksel van een van de bijenkorven.

Bijhorende vondsten zoals oude restanten van bijenlichamen, honingraten, bijenwas en stuifmeelkorrels, bevestigen het bestaan van een vorm van bijenteelt, 3000 jaar geleden.

De datering van de bijenkorven en allerlei organische materiaal werd uitgevoerd in het laboratorium van de Rijksuniversiteit Groningen via de meting van het verval van de koolstofisotoop C¹⁴.

Afb.2: Algemeen beeld van de bijenstal met daarin drie lijnen van bijenkorven.

Afb.3: Verschillende niveaus van bijenkorven bedolven onder gesteentepuin.

Een echte bijenstand

De opgravingen brachten eveneens aan het licht dat de bijenteelt op de vindplaats op grote schaal werd uitgeoefend. Opvallend is dat de korven in nette rijen stonden en dat in elke rij de bijenkorven op drie niveaus opgestapeld waren in één gebouw, groot genoeg om honderden van zulke korven te bevatten. Dit wijst op een degelijk georganiseerde inzameling van honing. Volgens ervaren imkers en geleerden die de site bezochten, zou bijenstand van Tel-Rehov jaarlijks een halve ton honing hebben opgeleverd.

Bijen en vruchtbaarheidscultus

In de grote bijenstal werden ook opslagkruiken en onbeschadigde cultische voorwerpen aangetroffen, waaronder o.m. een keramisch altaar met vier hoornen, versierd met twee naakte vrouwen (vermoedelijk moeder- of vruchtbaarheidsgodinnen, die vaak worden geassocieerd met honingbijen) aan beide zijden van een palmboom (zie afb.4). Ook grote platte stenen die waarschijnlijk dienden als offertafels, een beschilderde grote

voorraadpot en tal van bekers (zie afb.5) werden opgegraven. Deze voorwerpen werden zeer waarschijnlijk gebruikt bij de cultus die aan de productie van honing en bijenwas was verbonden.

Afb.4: Een keramisch horenaltaar gevonden in Tel Rehov.

Afb.5: Gevonden potten, kruiken en bekers in Tel Rehov.

De macht van de koning en de macht van de priesters

Het bestaan van voornoemde cultusvoorwerpen is zeer waarschijnlijk te danken aan koning Omri van Israël (1 Kon.16:23-27). Hij regeerde van 885 tot 874 v.C., en was bondgenoot van Tyrus en vijand van Assyrië. Omri wilde de politieke macht buiten de macht van de priesters houden, want de invloed van de Levieten was aanzienlijk. Het waren nl. priesters van lagere rang, belast met de bewaking van de tempel enz. Zij waren het die via hun profeten, o.a. Elia (profeet in de dagen van

koning Achab van Israël; 875-854 v.C.; 1 Kon.17:1) bepaalden wie de wereldlijke macht kreeg en op welke voorwaarden hij die kon uitoefenen. Om de religie buiten de macht van de priesterkaste te houden, nam Omri een drietal belangrijke maatregelen: Ten eerste werden ter ere van Astarte (= Syrisch-Fenicische moeder- en vruchtbaarheidsgodin, door de Grieken met Aphrodite vergeleken) op hoge plaatsen altaren opgericht en heilige bomen, liefst sparachtigen (soms ook palmbomen), want de piramideachtige vorm deed denken aan de toren van Babel die met zijn punt naar het rijk der goden wees. Soms werden er ook naast haar altaar heilige Astarte- of Asjerapalen geplaatst (1 Kon.16:33). Ten tweede werden de priesters van beide cultussen buiten de familie van de Levieten gerecruteerd, want die hadden een erfrecht op deze functies. En ten derde werden ook nog een aantal tempels her en der opgericht voor de zonnegod Baäl en voor Astarte. Beide cultussen werden uitdrukkelijk weer toegelaten en zelfs aangemoedigd (1Kon.16:25-26). Dat gebeurde o.a. op de heuvel van Semer in zijn nieuwgebouwde hoofdstad Samaria (= nu een ruïnestad op de hoger gelegen Westelijke Jordaanoever in het middengedeelte van Palestina).

Omri sticht een dynastie

Omri bleek op alle gebieden een goed strateeg en zat stevig genoeg in het zadel om het koninkrijk Israël bij zijn dood aan zijn zoon na te laten. Hiermee slaagde hij erin een dynastie te vestigen, de Omriden genoemd. Omri is trouwens de eerste koning van zowel Israël als Juda die ook in documenten van andere staten genoemd wordt (bv. op de stèle van Mesa, bewaard in het Louvre).

Zijn koninklijke nakomelingen Achab (875-854 v.C.; 1 Kon.16:29-33; werd bondgenoot van Assyrië), Ahazia (854-853; 1 Kon.22:40) en Joram (853-842 v.C.; 2 Kon.1:17) heersten op het einde van de 9de eeuw v.C. niet alleen over Israël, maar ook korte tijd over Juda.

Nimsi: vader van Jehu

Een bijzonder boeiende inscriptie 'Om nmsh', werd gevonden op een aardewerk opslagkruik, opgegraven bij de bijenkorven. Deze inscriptie vond men ook op andere opslagkruiken van een iets later bezettingsniveau in Tel Rehov, nl. van de Omriden-dynastie op het einde van de 9de eeuw v.C. Bovendien komt dezelfde naam voor op een even oude kruik uit het nabijgelegen Tel Amal. De naam 'Nimsi' is bekend in de Bijbel (2 Kon.9:2) als de naam van de vader - en in verscheidene verzen de grootvader - van Jehu (koning van Israël van 841-814 v.C.; werd onderhorig aan Assyrië). Hij is de stichter van de dynastie die zich de macht van de Omriden toe-eigende (2 Kon.9:12). Het is mogelijk dat uit de ontdekking van de drie inscripties met dezelfde naam uit dezelfde regio en in dezelfde periode, blijkt dat de Jehu-familie afkomstig is uit de Bet She'an vallei en eventueel zelfs uit Tel Rehov.

De grote bijenstal op de archeologische site zou dus kunnen hebben toebehoord aan de clan van Omri of van Jehu.

(foto's: Paul Adriaensen)

HET PLEEGVOLK

Louis Eerselmans

We hebben een afspraak bij de overlarver! Dat is de man die ons de larfjes zal bezorgen waaruit wij dan de koninginnen zullen kweken. Dat zijn niet zomaar de eerste de beste larfjes.

Neen, dat zijn larfjes van een keurkoningin die bewezen heeft dat ze een zeer goed nakomelingschap op de wereld kan zetten. Maar om met succes mooie koninginnen te telen uit deze larfjes, moeten we ze toevertrouwen aan een uitstekend pleegvolk. Dat is een allereerste vereiste. Dus niet de eerste beste kolonie in de rij komt daarvoor in aanmerking!

Taakverdeling

Het teeltvolk levert het genetisch materiaal, de grondstof waaruit de nieuwe koningin zal gemaakt worden. Die teeltstof is voortgebracht door de keurkoningin en op de afgesproken dag zal de overlarver de teeltstof onder de vorm van ééndagslarfjes in de napjes van ons teeltraam deponeren.

Het pleegvolk moet ervoor zorgen dat deze larfjes een perfect ontwikkelingsverloop kennen.

Alle aandacht, alle bekommernissen en zorgen die we er voor over hebben gehad om aan goed teeltmateriaal te geraken, zouden vergeefs geweest zijn, als we niet evenveel aandacht en moeite zouden besteden aan het pleegvolk. De verzorging, of sterker nog: de verpleging van de -is voor de kwaliteit van de toekomstige moeren van even groot belang, als de aard en de verwerking van de teeltstof.

Van de **pleegbereidheid** en de **pleegbekwaamheid** van het pleegvolk, hangt in belangrijke

mate het teeltsucces af. Daarom moeten we de pleegvolken voorbereiden en in de juiste stemming brengen, om uit de aangeboden teeltstof optimaal gebouwde koninginnen op te trekken.

Motivatie

Wat zet een bijenvolk ertoe aan om moeren te kweken?

Iedereen kent - zo neem ik aan - de drie natuurlijke omstandigheden waaronder een bijenvolk koninginnen doet ontstaan.

Dat gebeurt:

- bij zwermduft,
- bij stille moerwisseling
- en bij de constructie van redcellen ingevolge het gevoel van moerloosheid.

Een k-rooster tussen het volksdeel met de koningin en de teelttromp om het gevoel van moerloosheid op te wekken. Voedsterbijen worden bestendig aangeprikkeld

De kunstmatige koninginnenteelt steunt uitsluitend op het moerloosheidsgevoel, op de redcellen-tactiek. Om de bijen ertoe te

brengen moeren te gaan kweken, is het dus noodzakelijk ze 'in the mood', in de stemming van moerloosheid te brengen.

De betrouwbaarste manier daartoe, is gewoon de koningin uit het volk te verwijderen. Zo'n volk kan niet anders, het moet wel aan koninginnenkweek gaan doen.

Het gevoel van moerloosheid kunnen we echter ook kunstmatig oproepen, als we het contact van de bijen met hun koningin bemoeilijken. Dat kunnen we bereiken door een rooster of een andere barrière te schuiven tussen het volksdeel met de koningin en een gedeelte van de kast met nog wat jongste broed. In dit laatste geval moeten we er wel rekening mee houden dat het pleegvolk minder teeltcellen zal aannemen, dan bij echte moerloosheid.

De werkelijk biologische oorzaak voor de aanzet van de moerteelt in een volk, ligt bij het onvoldoende circuleren of het geheel ontbreken van de koninginnenstof, van de zgn. 'queen substance'.

Een goed pleegvolk

Een pleegvolk moet op de eerste plaats gezond zijn. Met zieke bijen kunnen we geen goede koninginnen kweken.

Een pleegvolk moet over veel voedsterbijen beschikken. Alleen de jonge bijen in de broedverzorgingsleeftijd kunnen veel voedersappen aanmaken. Met één blik op het open broed, kunnen we de pleegbekwaamheid van het volk inschatten: de larven moeten zwemmen in het voedersap, ze moeten mooi parelwit zijn, met duidelijk afgetekende lichaamssegmenten. In geen geval mogen zij droog op de celbodem liggen.

In theorie kan men ook kweken in een geheel broedloos volk, maar het gaat toch beter wanneer er zich broed bevindt in het pleegvolk. Het broed heeft namelijk een regulerende functie inzake temperatuur en vochtigheidsgraad in het broednest.

Om het juiste teeltklimaat te bekomen, is eveneens een zekere volkssterkte noodzakelijk. Zij bepaalt hoeveel cellen kunnen aangenomen en opgetrokken worden. Daarom moet een pleegvolk bulken van de bijen.

Ook de voedselvoorraden zijn van groot belang. Het pleegvolk moet over voldoende koolhydraten (honing of suiker) beschikken. Het moet bovendien een grote hoeveelheid pollen in voorraad hebben voor de eiwitverzorging van de larven en de jonge bijen. Zelfs wanneer de bijen omwille van slechte weersomstandigheden gedurende meerdere dagen niet kunnen uitvliegen, mag er op geen enkel ogenblik een voedseltekort in de kast optreden.

Als pleegvolk kiezen we best een rustig en braaf volk, en in geen geval lichtgeraakte steekduivels. Deze ondeugd wordt weliswaar niet overgeërfd op de jonge larfjes, maar we moeten nu eenmaal verscheidene keren in het broednest van een pleegvolk ingrijpen, zonder dat we altijd rekening kunnen houden met het weer, of de geschiktheid van het ogenblik. De teelt valt of staat met het respecteren van vaste termijnen. Daarom is het toch beter dan we te allen tijde in een rustig volk kunnen werken.

Volken met een tweejarige of nog oudere koningin, zijn veel zwerm-lustiger dan kolonies met een éénjarige koningin. Daarom neemt men aan dat de eerstgenoemde ook gemakkelijker in teeltstemming te brengen zijn en dat zij dus

ook gemakkelijker de ingebrachte edelcellen zullen aannemen.

Dat is echter maar in zoverre juist, wanneer we vooraleer met de teelt te beginnen, de oude koningin uit het pleegvolk wegnemen. Anders wordt de zaak nog ingewikkelder, met zwermcellen onder het rooster en de edelcellen erboven.

Teelt in moerloos volk. Het volk wordt op één romp samengedrukt. Naast het moerloze volk, de aflegger met de koningin

Pleegvolk inengen?

Ja!! Met deze categorische uitspraak bedoelen we dat we het pleegvolk zo eng moeten houden als maar enigszins mogelijk is. Dat beduidt dat we een volk op twee (of meer!) rompen, bij het begin van de teelt in één enkele kamer moeten samendrukken. Dat geldt zelfs dan, wanneer de bijen nadien schijnbaar geen plaats meer kunnen vinden in de kast en met dikke baarden tegen het kastfront en aan de vliegplank hangen. Door het inengen worden vooral veel voedsterbijen rond het teeltraam gedrukt, wat de verzorging van de edellarven alleen maar ten goede kan komen.

Goed, beter, best!

Bestaan er bijenrassen of -lijnen die in aanleg betere of minder goede pleegvolken opleveren?

Of om het eenvoudiger te formuleren: bestaan er goede en slechte pleegrassen?

Ook hier is het antwoord kordaat: Ja! Zuidelijke bijenrassen - zoals bijv. de ligustica - lijken eerder bereid tot redcellenteelt dan de noordelijke, zoals bijv. de carnica. De donkere bij, de heidebij, die eeuwenlang op zwerm-lust werd geselecteerd, is ervoor bekend een zeer goede verzorgster te zijn van redcellen. In vroegere tijden lieten sommige koninginnenkwekers zich deze heidebijen toezenden met het oog op de samenstelling van pleegvolken.

Het gebeurt dat we op een stand een volk aantreffen, dat maar niet wil beginnen met het optrekken van de edelcellen; vooral niet als de koningin nog onder het rooster zit. De larfjes liggen droog in de napjes en na twee dagen aanbreeftijd, zijn ze nog altijd even klein, als ze ondertussen al niet opgegeten zijn.

De larven van een goede broeder daarentegen zijn na diezelfde tijdspanne duidelijk in omvang toegenomen en zwemmen in het voedersap.

Er is geen voor de hand liggende verklaring voor dit verschillend pleeg- en broedgedrag. Als we bij gelegenheid te maken krijgen met zo'n lusteloos pleegvolk, dat ondanks de beste voorbereiding en ondanks de goede drachtomstandigheden, maar zeer zuinigjes is met het aannemen en verzorgen van de edelcellen, dan kunnen we het ook niet dwingen om als pleegvolk te fungeren. We kunnen dan na de verwijdering van de mislukte teeltlat nog eenmaal met een andere proberen, maar als die ook weer de mist ingaat, zit er niets anders op dan naar een ander pleegvolk uit te kijken.

Mooie serie van goed gepleegde moerzellen.

Erfelijkheid

- Draagt het pleegvolk eigenschappen over op de verzorgde edellarven?
- Is het mogelijk dat het pleegvolk dat tot een bepaald ras behoort, zijn raskenmerken kan overdragen op de edellarfjes van de teeltkoningin die tot een ander ras behoort?

- Of: als we de larfjes van een raszuivere carnica-koningin toevertrouwen aan een buckfastpleegvolk, bestaat dan de mogelijkheid dat de raskenmerken van de buckfast overgaan op de carnica-koningin-in-wording?
- Of nog: neigen de edellarfjes van een echte en zwermtrage buckfastkoningin later tot een grotere zwerm drift als ze in verzorging genomen werden door een pleegvolk van heidebijen?

Het antwoord op al die vragen luidt: neen!

Er zit geen enkel bezwaar vast aan het feit dat we de larfjes van een raszuivere koningin laten optrekken door een pleegvolk-van-de-sstraat. Of uit die raszuivere

larfjes goede koninginnen geboren worden, hangt wel in de eerste plaats af van de pleegbekwaamheid en de pleegbereidheid van het 'rasloze' pleegvolk. De edelste larfjes van de meest gerenommeerde teeltmoer, zullen maar armtierige koninginnen opleveren, wanneer ze door het pleegvolk in armoede zijn grootgebracht.

HONINGRAAT

Uw partner voor alle imkerbenodigdheden

*Een nieuwe wind
in IMKERLAND*

Uniek in België door eigen ingevoerde reeks producten:

- Zwermkasten, zwermvang- en zeefkasten, zwermlokmiddel, schepkorf, ronde zwermvangzak met houder voor steel.
- 5 en 6 raamse afleggerkastjes in hout en styropor voor alle raammaten, .
- Alles voor de koninginneteelt
- Groot gamma verzend- en invoerkooitjes
- Kwalitatief hoogstaande zonnewassmelters in verschillende maten gemakkelijk naar de zon te draaien door uitgebalanceerde voet en gering gewicht.
- Uitgebreid assortiment beschermingskledij.

Openingsuren: Ma en Woe: 17u - 19u

Vr: 16u - 19u

Za: 09u - 17u

Zo: op afspraak

e-mail : info@honingraat.eu

HOOGSTRAAT 31
9250 WAASMUNSTER

Tel: 0494/66.00.94

Fax: 052/70.01.82

www.honingraat.eu

WAT ANDERE MENSEN KENNEN, KUNT GIJ LEREN!

een interview met Hendrik Verslegers,
IMKEREN IN EEN WERKMANSGEZIN

Een bezoek aan Hendriks bijenhal is altijd leerrijk. Frans Daems kijkt toe en ziet dat het goed is

De Limburgse gastvrijheid is legendarisch: we zijn nog maar pas gezeten in huize Hendrik Verslegers, of we proeven reeds van een 'goudappeltje': een zelfgemaakte likeur op basis van denappels. Een goudkleurige drank, gezoet met honing, precies zoals het hoort.

Hendrik, geboren in 1929, moest reeds als zevenjarige helpen in de bijenstand van zijn vader, die door een arbeidsongeval zijn rechterarm verloor. Hij leerde al vlug suikerwater in de korven te gieten en op zwermen te letten. Zo leerde hij de bijzonderheden van de korfimkerij. Een goede korf bracht toch vier tot vijf kilo honing op. Tijdens de oorlog maakten de bijen het leven in het werkmansgezin draaglijk: hij weet nog goed dat ze in 1943 met 47 volken naar de heide trokken.

Toen hij na de oorlog een eigen bijenstand uitbouwde, schakelde

hij over op kasten, die hij uiteraard zelf in elkaar stak, van gerecupereerde planken. Eén zaak onthield hij uit de korfimkerij: het oude principe van selectie. Hij dacht erover na en hij bouwde het verder uit. Rond 1960 voerde hij Italiaanse koninginnen in: deze leverden duidelijk meer honing, maar ze waren echte stekers. Hij werkte ermee tot hij in 1968 in Mayen de zachte Carnica's leerde kennen, en vanaf dat ogenblik begon hij zelf met koninginnen-teelt.

Hij deed dit niet alleen voor zichzelf: in 1974 was hij medestichter van de Vlaamse Selectiewerkgroep, waar hij in de loop van de jaren de nodige kennis verwierf om excellente koninginnen aan alle Vlaamse imkers ter beschikking te kunnen stellen.

Kunstmatige inseminatie uit noodzaak

Hendrik was niet alleen begaan met de honingopbrengst, maar ook om de gezondheid van de volken: meer en meer maakte hij zich ongerust dat hij door de invoer van koninginnen, wel eens nieuwe ziekten zou kunnen binnenbrengen in Vlaanderen. Er was hiervoor maar één oplossing: zelf koninginnen kweken, via kunstmatige inseminatie. Hij had er al wel over gehoord, maar hoe begin je daaraan? Wie kon het hem leren? Uiteindelijk kwam hij terecht bij dhr. Groetaers uit Bekkevoort, die hem de passie voor kunstmatige inseminatie doorgaf.

In 1985 kocht hij een eerste

KI-toestel van Renson, waarmee hij dagen en weken oefende. Het eerste jaar stierven alle behandelde koninginnen, maar het volgende jaar kwamen reeds meerdere KI-koninginnen aan de leg: het was gelukt. Zijn vader had hem immers geleerd: 'Wat andere mensen kennen, kunt gij leren!'

Sindsdien heeft Hendrik een eigen Carnica-lijn ontwikkeld door selectie op zicht en op resultaat. De belangrijkste selectiecriteria zijn: goede inwintering / vroege en snelle ontwikkeling, want dit wijst op gezondheid / zachtaardig / en uiteraard: productie. Hij heeft een 'goede' eigen linie, maar af en toe haalt hij toch nieuw en vreemd bloed binnen om niet met inteelt geconfronteerd te worden.

Jarenlang reisde hij naar de kersen- en appelplantages, niet zozeer om honing te winnen maar vooral om met sterke volken naar huis te komen voor de productie van koninginnen en van koninginnenbrij.

Goede imkerpraktijken

Hij begrijpt de heisa niet rond de 'verdwinziekte': hijzelf kent geen 'dode bijenvolken'. Zijn stand is proper als een keuken, het gedrag van de bijen worden attent opgevolgd en ze krijgen de beste verzorging. Hij heeft de indruk dat de verdwinziekte vooral toegeslagen heeft vanaf het ogenblik dat imkers geen Apistan meer mochten gebruiken, een middel met een groot gebruiksgemak maar helaas met resistentieverschijnselen. Zijn sommige imkers te amateuristisch,

te nalatig? Hijzelf is de stiptheid zelve, uitstel kent hij niet. Wat vandaag moet gedaan worden, zal uitgevoerd worden.

Zijn raad: zo vroeg mogelijk slingeren en onmiddellijk de varroa bestrijden, zodat je met onaangestaste, sterke bijen de winter in gaat.

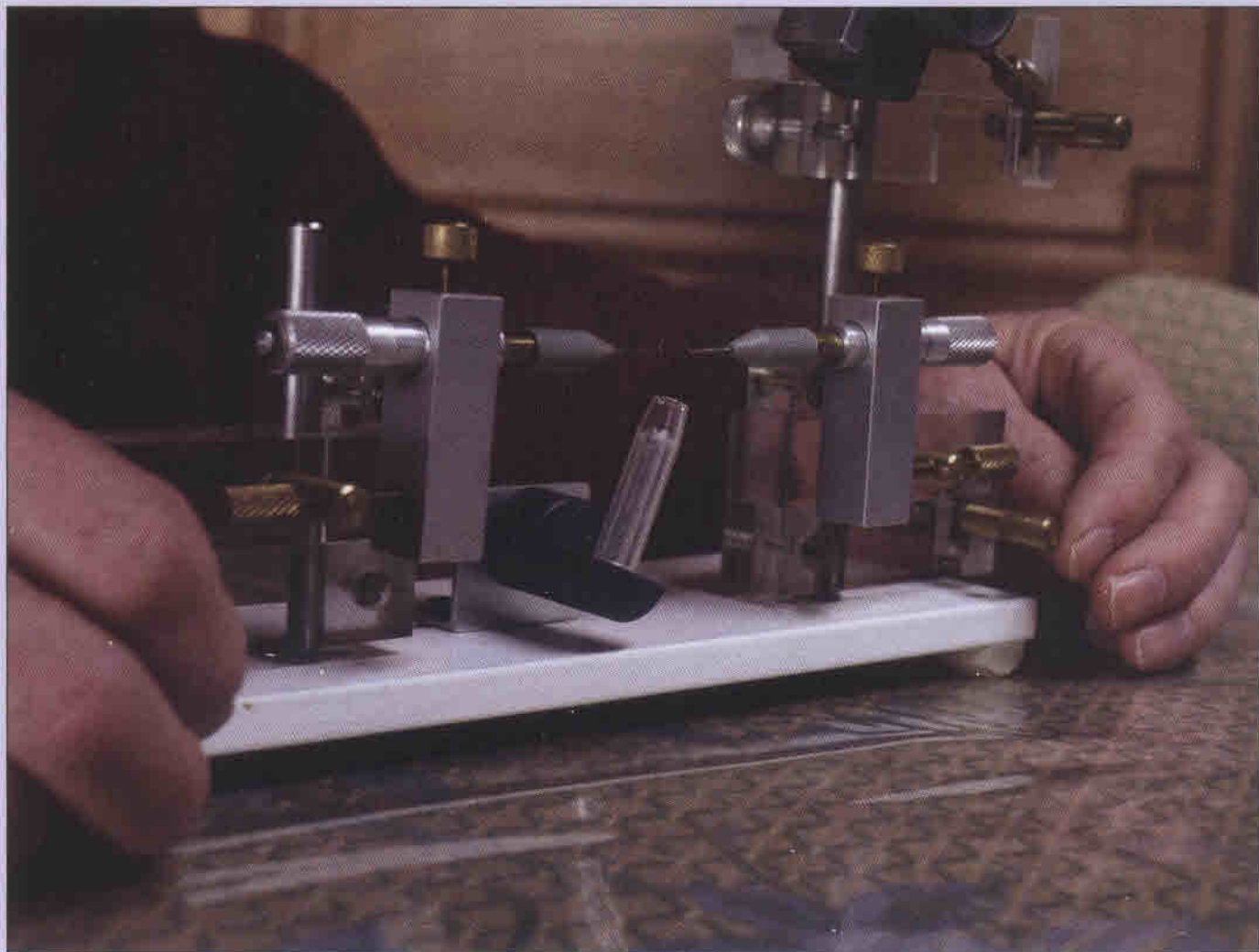
Zijn 'knechtje' is ondertussen wijd

bekend: een tussenstuk dat hij zowel op of onder de kast kan plaatsen of als tussenruimte, om de kast te voederen, te behandelen, of gewoon er in te kijken. Simpel is vaak het best.

We mogen niet naar huis zonder de Limburgse taart te proeven die zijn vrouw klaargezet heeft. Dat is nu nog eens een koppel: een imker,

gedreven en leergierig, gestuurd door zijn echtgenote, met een hart voor bijen. Hendrik, bedankt voor je gastvrijheid en voor je onmisbare bijdrage aan de bijenteelt in Vlaanderen.

Interview en foto's: Cyril Rubens

'Hendrik demonstreert zijn toestel voor kunstmatige inseminatie'

IMKER HERMAN TORFS

**Groothandel in Belgische honingsoorten, gegarandeerd van eigen bijen:
koolzaad- en zomerhoning**

**Bijenvolken te huur voor kappen en serres
Tel. 016-56.87.64 of 0497-19.99.60**

VERZAMELEN ZIT IN ONS (BIJEN)BLOED

Bart Vandepoele

'Pak de plank ook maar mee, je gaat die nog kunnen gebruiken!' 'Als je dat toch weggooit wil ik het wel! Het kan altijd nog van pas komen.'

'Je gaat er spijt van krijgen als je dat nu niet meeneemt!'

Bekende zinnnetjes uit vele Vlaamse (imkers)families. Niets aan de hand, zou je denken, iemand gooit iets weg en iemand anders kan het wel nog gebruiken. Recyclage van bruikbare goederen: van deze tijd toch! Maar dat gebruiken is niet voor morgen of overmorgen maar ergens onbepaald in de tijd. Later, als we nog eens timmeren of tuinieren of het kippenhok moeten herstellen. Vooruitziende mensen, zou je denken.

Ik denk eerder dat het een gën is, of nee, eerder een virus of een mijt waar menig imker mee geplaagd zit.

Je geraakt er verdomd moeilijk vanaf, alleen een zéér bazige huisgenoot of huisgenote kan je tijdelijk op andere gedachten brengen. Want dan leg je het toch eerst een beetje in je 'kot'!

'k Zal het woord maar te berde brengen: je bent een 'echte verzamelaar', een 'collectionneur', een 'eekhoorn' of beter een 'bij' die permanent wintervoorraden aanlegt.

We zijn daarom niet bezitterig of arm moet je weten, maar we kunnen moeilijk iets weggooien.

We willen gerust délen van onze overdaad aan zaden, dahliaknollen of overschot aan serreglas. In ruilen zijn we nog beter! 'Heb je een zelfgezaaide notelaar over, dan krijg je mijn gestekte besenstruik'.

De rommelmarkt, de kringloopwinkel, ... zijn kortom uitstekende biotopen voor de verzamelaar-imker.

Ik wil nu niet alle imkers in één kiep gooien, maar je moet na het overlijden van een collega-imker eens gaan helpen bij het opruimen van zijn 'biekot'. Jawadde! Ongelooflijk wat je daar bij elkaar ziet!

Zelf had ik ook twee grootmoeds imkers-verzamelaars. Op 17-jarige leeftijd kreeg ik van hen mijn eerste kastje bijen en waarschijnlijk ook het 'virus' mee. Vertellen wát ze allemaal verzamelden, zou ons te ver leiden ...

Beste echtgenotes, we kunnen er echt niet aan doen: we hebben het van onze bijen, dat ongebreideld enthousiasme om stuifmeel en honing te verzamelen.

Het is de drang om dingen te vergaren en bij elkaar te brengen. We leggen samen waar we denken een verband te zien.

We kunnen het verzamelen niet laten. Een paar gekregen leuke munten of postzegels over de natuur die bij elkaar horen en we zijn weg; een boekje, een doosje, op den duur een kast vol. En nee, die bijenboekjes mogen nog níet bij het oud papier!

Nu, heel wat van onze oudere imkers kan je nog pardonneren: zij hadden de oorlog meegemaakt, moet je weten en ze hadden dikwijls grote tekorten gekend. Het is dan ook logisch dat ze hamsteren.

Maar als ik naar mezelf en andere jongere collega's kijk, zie ik dat

ook zij honingpotjes, bijenboeken, stripverhalen en andere prullaria verzamelen.

Verzamelen zit in ons bloed, hier een mooie collectie van honingpotjes (foto: Bart Vandepoele)

Heb je je nog nooit afgevraagd hoe bijenteeltmusea ontstaan?

Daar heb je echt niet veel imkers voor nodig hoor.

Zoals er bij elke type hond wel een type baasje bestaat, zal er voor elke bijenhal wel een verzameling bestaan.

Vorige week zei onze Brecht van vier dat hij ook imker wil worden en helaas, hij verzamelt ook al stenen, schelpjes, veren en sneeuwballen op zijn kamer.

Of verzamelaars nu gaan imkeren, of imkers gaan verzamelen, laat ik in het midden.

Wie weet kan daar ooit een student nog eens een thesis over maken als alle bijenziekten onder controle zijn.

Misschien is mijn verhaal wat overtrokken maar als je het virus hebt, weet je nu tenminste waar het vandaan komt.

DE WONDERWERELD VAN BIJEN EN BLOEMEN!

Albert Vandijck

Bijen en hommels gebruiken voor het opnemen van nectar een 'instrument' dat ontstaan is uit de onderlip en de onderkaak. Bijen hebben de bovenkaak nodig voor het fijnmalen van pollen, die dienen tot voedsel van de bijenlarven, nadat ze zijn vermengd met honing. Het is een wonderwereld.

Bijen kunnen de nectar niet rechtstreeks opzuigen. Ze lepelen hem als het ware naar binnen. Daarvoor is de zuigtong met heel fijne haartjes bezet. Steekt een honingbij de tong in de nectar, dan blijft de zoete vloeistof tussen de haartjes hangen. Dan trekt de bij de tong terug en de nectar wordt in de mond tussen de haartjes uit gedrukt en vervolgens in de honingmaag opgezogen.

Teruggekeerd in het bijenvolk, geeft de foerageerbij de nectar over aan een werksterbij, die hetzelfde uitvoert. Zo gaat de nectar van honingmaag tot honingmaag. Door dat doorgeefwerk - met hun zuigtongen - verandert langzaam maar zeker de samenstelling van de nectar. De nesttemperatuur en o.a. waaierende bijen dragen ertoe bij dat het vocht verdampt, waardoor de nectar ... honing wordt. In de honingmaag bevindt zich verder een enzym, dat de natuurlijke suikers omzet. Pas als dit proces doorlopen is, is de honing geschikt voor het bijenbroed. Voor het echter zover is, moet er heel wat werk verzet worden.

Hoe weten bijen nu waar de nodige nectar gehaald kan worden?

Dat is vooral een kwestie van kleuren en geuren. Honingbijen

kunnen de kleur groen wel onderscheiden, maar zien het als grijs. Niet zo gek eigenlijk, als je de hele dag rondvliegt in een groene wereld, waar verder toch niets te halen is. Aan bladgroen heb je als honingbij immers niets, nectar moet er op de plank komen. Bovendien zie je gekleurde bloemen veel beter tegen een grijs gekleurde achtergrond, dan tegen een groene. Bijen zien ultraviolet als een soort purper.

Het zijn patronen die wij pas ervaren als we fotograferen met aangepaste apparatuur. En dan gaat ook voor de mens een heel andere wereld open. Plots ontdekken we strepen, tekeningen en vlekken op allerlei egaal gekleurde bloemen. Datgene wat de bijen duidelijk maakt waar ze moeten zijn, waar de nectar te vinden is. Dezelfde patronen die we bij andere bloemen ook in wel zichtbare kleuren vinden. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar de strepen en vlekken van het driekleurig viooltje (*Viola tricolor*). Voor onze ogen heeft één op de vier bloemen zo'n 'honingmerk'. Gebruiken we echter een ultraviolet filter, dan blijkt ruim de helft van de bloemen 'kenmerken' naar de zoete nectarbron te vertonen.

Deze honingmerken worden nog versterkt door de bloemengeur. De bloemdelen die het dichtst bij de nectar zitten, geuren sterker of anders dan bijvoorbeeld de uiteinden van de bloemblaadjes. Dus ook de geur leidt bijen naar de bron van het bijenleven: de nectar. Toch is dat maar een van de functies van de bloemengeur. Veel belangrijker is deze geur voor de herkenning. In eerste instantie

gaan bijen natuurlijk af op de kleur en de vorm van de bloemen, maar vlakbij de bloem ruikt de bij aan de geur dat zij op het goede adres is.

Verkennerbijen zijn altijd op zoek naar nieuwe voedselbronnen voor de bijenkolonie. Als ze een rijke nectarbron ontdekken, zal het bijenvolk meteen ingelicht worden. Verkennerbijen brengen wat nectar mee. Uit de hiernavolgende bijdans kunnen 'medewerksters' opmaken waar de nieuwe nectarleverancier zich bevindt, in welke richting, en op welke afstand. Wanneer de bloemen minder dan vijftig meter van het bijenvolk verwijderd zijn, voert de verkennerbij een rondedans uit. Zij beweegt zich in kringetjes, eerst naar rechts, daarna naar links. Hoe rijker de nectarbron, hoe beweeglijker de dans.

Wanneer de bloesems verder verwijderd zijn, voert de honingbij een waggelende dans uit in de vorm van een acht. Hoe dichterbij het voedsel, hoe meer windingen de dans omvat. De richting van de rechte lijn die de bij maakt om de twee cirkels van de acht met elkaar te verbinden, geeft de richting aan waar de bloemen staan. Als de andere bijen de boodschap hebben begrepen, vliegen zij precies in de juiste richting weg en vinden de bloemen snel.

Als de verkennerbij de andere bijen probeert duidelijk te maken dat met voedsel beladen bloemen zich meer dan vijftig meter van het bijenvolk bevinden, voert zij een verticale acht uit in het volk. Aan de hand van de richting van de rechte lijn tussen de twee cirkels van de acht weten de bijen in welke richting zij moeten vliegen.

Als de bij deze lijn recht omhoog maakt in het volk, bevinden de bloemen zich in een rechte lijn naar de zon. Als de lijn in een hoek is gemaakt, dan bevindt het voedsel zich in dezelfde hoek ten opzichte van de zon. Dus als de bij de lijn in een hoek van vijfenveertig graden van de verticale lijn van het volk uitvoert, dan staan de bloemen in een hoek van vijfenveertig graden van de zon.

De ontdekkers van de 'bloemenwinkel' hebben in hun vacht wat van de bloesemgeur meegedragen, die andere bijen in het geheugen prenten, om straks deze nectarvoorraad gemakkelijk terug te kunnen vinden. Bijen vinden een rijk met nectar gevulde bloem terug, twaalf dagen nadat ze deze voor het eerst hebben

ontdekt. Geuren leken in eerste instantie heel wat minder goed onthouden te worden. Eén uur of drie op zijn hoogst. Tot men ontdekte dat de bijen zich de geur vierentwintig uur later wel konden herinneren! Bijen hebben dus ook gevoel voor tijd. En dat is iets dat iedere imker(es) in zijn eigen omgeving kan ontdekken. Let maar eens op, op welke tijden bijen bepaalde bloemen bezoeken, zonder zich ook maar één keer te vergissen!

Eén dag uit het leven van een honingbij zou er als volgt kunnen uit zien. 's Ochtends bij het frêle daglicht zoekt ze nog snel de zachte geur van de teunisbloem op, die langzaam dichtgaat. Ook de morgenster (wat een gepaste naam trouwens) en de

boksbaard zijn al paraat. Een paar uren later treffen we dezelfde bij aan bij de ontluikende paardenbloem. Vooraleer de middagzon hoog staat, bezoekt de bij de terug opduikende korenbloem.

Wanneer de mens zijn lunch naar binnen werkt, gaat de honingbij onverstoorde verder met foerageren. De klavers en wilgenroosjes zorgen dan voor een nectarovervloed van jewelste. Daarna staat de bernagie op het bijenmenu. Tussendoor laaft de bij zich aan diverse bloemen in de aanbidding, om 's avonds - op de valreep - te eindigen waar de dag begon: bij de teunisbloem. Wat een inzet, wat een b(l)oeiend leven, ... een wonderwereld van bijen en bloemen!

*Wat een b(l)oeiend leven, ... een wonderwereld van bijen en bloemen!
(foto:Albert Vandijck)*

EUROPEES CARNICA SELECTIEPROGRAMMA

Prof. dr. ir. Octaaf VAN LAERE

Inleiding

In het 'Länderinstitut für Bienenkunde' te Hohen Neuendorf (Duitsland) werd in samenwerking met alle andere Duitse bijenteeltinstituten sedert enkele jaren een selectieprogramma uitgewerkt voor het carnica bijenras. Naast alle Duitse 'Länder' zijn ook meerdere Europese landen reeds in het programma opgenomen. Elk van de aldus gevormde regio's heeft een codenummer en een administrator.

Prof. dr. Kaspar BIENEFELD is directeur van het bijenteeltinstituut te Hohen Neuendorf. Hij was bereid ons gedurende twee dagen in Vlaanderen te begeleiden. Op 23 november beantwoordde hij op drie van onze teeltstanden tal van vragen vanwege de betrokken telers en gaf hij waardevolle kritische opmerkingen bij de praktische uitvoering van de selectie-activiteiten in de bijenstand. De volgende dag gaf hij een uitgebreide wetenschappelijke uiteenzetting aan de Universiteit Antwerpen. In de namiddag rondde hij zijn bezoek af in het stadhuis te Mechelen, waar hij praktische on-line richtlijnen gaf aan de administrator en de administratieve medewerkers.

Zoals het programma nu reeds internationaal loopt, worden in een groot aantal georganiseerde teeltstanden 'prestatietests' uitgevoerd. Vanuit elk land of regio worden de prestatiegegevens ingevoerd in een centrale computer die door middel van een daartoe opgesteld programma de 'teeltwaarde' van elke gekweekte koningin berekent.

Met dit groots opgevat programma wil men bijdragen tot een mogelijke oplossing van het dringende probleem van de zichtbare achteruitgang van de bijenteelt in Europa. Het doel is het carnica bijenras in zijn productie en gedragseigenschappen te verbeteren en de geteelde koninginnen zo wijd mogelijk te verspreiden.

Voor Vlaanderen loopt het programma langs de educatieve bijenstanden. De teeltstanden die hieraan verbonden zijn moeten aan bepaalde vereisten voldoen op gebied van de organisatie van hun bijenstand en de gegarandeerde afstamming van de betrokken koninginnen, om de selectiegegevens in de centrale computer in te voeren.

Daarnaast en parallel hiermee loopt in Duitsland ook een vrij arbeidsintensief programma van selectie op gebied van resistentie tegen de varroase.

Algemeen schema van de werking in Vlaanderen

Elke educatieve bijenstand neemt de verantwoordelijkheid op voor drie teeltstanden. Dit aantal kan eventueel later uitgebreid worden. In elke teeltstand worden koninginnen met gekende afstamming gekweekt en na gecontroleerde paring of kunstmatige inseminatie aan een kwaliteitstest onderworpen volgens het hiernavolgend schema.

TEELTSTAND

10 à 12 volken, waarvan 6 zusterkoninginnen,

verspreid opgesteld of voorzien van wit - geel - blauw merkteken

Overige zusterkoninginnen gaan naar andere teeltstanden

De teeltstand ontvangt ook zusterkoninginnen van andere teeltstanden

In elke teeltstand worden alle volken aan een PRESTATIETEST onderworpen (invullen van de stamkaart)
(Leistungsprüfung)

Prestatiegegevens (Leistungsdaten) worden door de educatieve bijenstand gezamenlijk doorgegeven
naar het bureau van de administrator
waar ze worden ingegeven in de centrale computer

De centrale computer berekent
de TEELTWAARDE (Zuchtwert)

Op www.honigbiene.de vindt men verdere informatie over dit programma en in het bijzonder over de wijze waarop prestatiegegevens worden ingegeven. Een individuele imker kan namelijk ook, wanneer hij aan alle voorwaarden voldoet, eigen prestatiegegevens invoeren en alle ingebrachte gegevens (ook van andere centra) later bekijken. Om voor een bepaalde koningin een keuringsattest te krijgen moet hij evenwel via de administrator de voorgeschreven procedure afronden.

Bepaling van de teeltwaarde bij de honingbij

Wat is teeltwaarde (Zuchtwert)?

De teeltwaarde voor een bepaald kenmerk is de uitdrukking van de waarde die een individu heeft voor de nateelt. Voor 'honingopbrengst', 'zwermtraagheid', 'raamvastheid', enz. zijn er tussen de individuele bijenvolken duidelijke verschillen. Deze verscheidenheid wordt voor een deel bepaald door omgevingsinvloeden, voor een deel ook door erfelijke aanleg.

De teeltwaarde is de uitdrukking van het niveau van het bijenvolk in die verscheidenheid, in zover ze het gevolg is van de erfelijke aanleg. Voor de selectie is enkel de erfelijke verscheidenheid van betekenis. Het zijn enkel de erfactoren die aan de nakomelingschap worden doorgegeven.

Bepaling van de teeltwaarde.

- 1) Bepaling van de omgevingsinvloeden op de verschillende standen en het inteelniveau van elke bijenkolonie.
- 2) Notering van de prestatiegegevens (Leistungsdaten) van alle verwante volken: dit is de bepaling van de genetische teeltwaarde.

In een groep verwante volken is elk volk informant voor de andere volken en profiteert op zijn beurt van alle testgegevens van de verwante volken bij de berekening van zijn teeltwaarde.

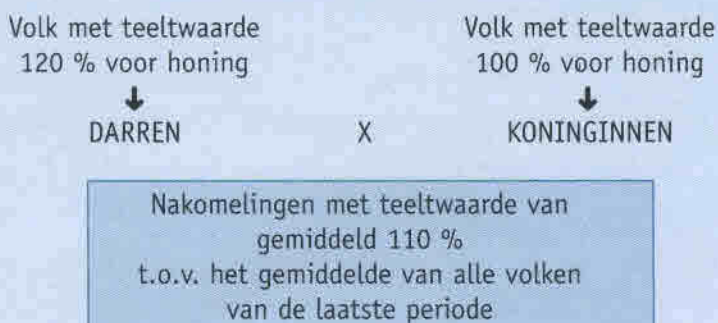
Theoretische grondslag

Sedert 1997 wordt de teeltwaarde uitgedrukt in procent ten opzichte van een glijdende referentiebasis (= 100 %), die voor een bepaald kenmerk het gemiddelde weergeeft van de gemeten waarden van de laatste vijf jaren. Het uitdrukken in procent van de teeltwaarde maakt het mogelijk een over- of onderwaardering van de volken op eenvoudige wijze voor te stellen.

Een vergelijking van het ene kenmerk met het andere wordt zodoende nog eenvoudiger, doordat de respectievelijke verscheidenheid van de teeltwaarden voor elk van de kenmerken in acht genomen wordt. Hierdoor is het mogelijk de teeltwaarde van bvb 107 % voor honingproductie te vergelijken met een teeltwaarde van bvb 85 % voor zwermneiging.

Het besluit is eenvoudig: men selecteert voor een voortgezette teelt de volken, die voor het beoogde kenmerk de hoogste procentwaarde hebben.

Voorbeeld:

Teeltwaarde en standgemiddelde

De in procent uitgedrukte teeltwaarden zijn even eenvoudig te hanteren als gewone afwijkingen van een standgemiddelde. Het uitlezen van de teeltvolken biedt echter een veel grotere zekerheid.

Natuurlijk zal men zich bij de selectie niet op één enkel kenmerk concentreren, maar alle kenmerken in acht nemen. Slechts zelden heeft men te doen met een bijenkolonie, die voor alle kenmerken een zeer hoge teeltwaarde heeft. De teler zal hierbij tot een beredeneerd compromis komen.

Hoe nauwkeurig is de bepaling van de teeltwaarde?

In een latere tekst treden we hier meer in bijzonderheden

Tot zover enkele nuttige regels:

- Op een proefstand zal men bij de volken alle (ook de slechte) kenmerken beoordelen en noteren.
- Bij de beoordeling van gedragseigenschappen zal men het aantal waarnemingen zo hoog mogelijk nemen en hiervan het gemiddelde noteren.
- Volken van andere telers op de eigen stand en zoveel mogelijk ook eigen volken bij andere telers laten testen. Zustervolken zo mogelijk over verschillende teststanden verdelen.
- Kenmerken voor varroatolerantie kunnen slechts ingeschakeld worden, indien uitgebreide middelen voorhanden zijn (technisch en werk).

Inteelt en inteeltcoëfficiënt

Naast de teeltwaarden zal men voor elk volk de inteeltcoëfficiënt van de betreffende koningin in acht nemen.

Door inteelt verstaat men de paring van zeer nauw verwante individuen. Bij de nakomelingen ontstaat daardoor een hogere graad van homozygotie (aanwezigheid van identische genen in de diploïde chromosomen). Hoe dichter de ouders met elkaar verwant zijn, des te hoger de inteelt. Uit de voorhanden gegevens van de verwantschap kan men de "inteeltcoëfficiënt" berekenen.

De prestatietest

(Leistungsprüfung)

Het onderwerpen van geselecteerde bijenkolonies aan een 'prestatietest' is de basis van elk selectieprogramma. De test omvat noteringen over prestatiekenmerken (prestaties sensu stricto en prestatiebepalende gedragseigenschappen) in vergelijkbare omstandigheden volgens gestandaardiseerde criteria.

De testresultaten worden met een daartoe ontwikkeld programma in een centrale computer verwerkt. Het eindresultaat vormt de teeltwaarde van een bepaalde koningin.

Voor het uitvoeren van de prestatietest zal in de Vlaamse bijenteeltvakbladen uitvoerig worden teruggekomen.

Wat wordt in de prestatietest opgenomen?

- Honingproductie
- Volkseigenschappen
- Zachtaardig (Za) - Raamvast (Rv) - Zwermneiging (Zn)
- Varroatolerantie

De testgegevens worden langs de educatieve bijenstanden tegen uiterlijk 15 november van elk jaar naar de administrator doorgegeven.

Het ingeven van de prestatiegegevens

Op het intranet vindt men dit terug onder 'Zucht- und Leistungsdaten eingeben'.

In een latere tekst en in mededelingen aan de educatieve bijenstanden zullen we hierop terugkomen, o.m. met een voorbeeld van invulling van het intranetformulier.

Stamnummer

Elke geteelde en beoordeelde koningin krijgt een stamnummer en is aan de hand van dit nummer op het intranet terug te vinden. Dit stamnummer heeft een bepaalde structuur. Enkel met deze structuur is het stamnummer internationaal compatibel.

Structuur van het stamnummer van de koningin			
Landnummer (57 voor België)	N° Educatieve stand (1 cijfer) + Telernummer (2 cijfers)	Nummer koningin (van 1 tot 5 cijfers)	Jaar
57	712	. . . 88	2008

Voorbeeld van stamnummer: 57-712-88-2008

In plaats van 88 kan dit getal bijvoorbeeld ook 1 zijn (of 106, of 2369, of 33834)...
De teler krijgt zijn telernummer van de educatieve bijenstand.

Codes en afkortingen

Codenummers van de regio's

1. De Duitse 'Länder'.

De Duitse Länder hebben codenummers gaande van 1 tot 19.

2. Andere Europese regio's.

Italië	20	Roemenië	49
Slovenië	25	Zwitserland	50
Kroatië	30	Frankrijk	53
Servië	35	Nederland	55
Montenegro	37	BELGIE	57
Bosnië	40	Luxemburg	59
Herzegovina	43	Denemarken	60
Hongarije	45	Sklenar Europa	95
Bulgarije	47	ACA (Austrian Carnica Association)	99

Nummering educatieve bijenstanden

1. De Averegten, Heist o/d Berg	5. Fort V, Edegem
2. De Gavers, Harelbeke	6. Nieuwenhoven, Sint-Truiden
3. De Helix, Grimminge	7. Op 't Sonnis, Helchteren
4. Abdij van 't Park, Heverlee	8. Andere

Voor een hele reeks afkortingen kan men terecht op de centrale website www.honigbiene.de

Met de hiernavolgende nuttige vaktermen kan de geïnteresseerde teler wellicht zijn weg vinden in deze materie.

NL	D	NL	D
Prestatietest	Leistungsprüfung	Resultaat naaldtest	Ausräumrate
Prestatiegegevens	Leistungsdaten	Raamvastheid	Wabensitz
Teeltwaarde	Zuchtwert	Teeltboek	Zuchtbuch
Teler	Züchter	Teeltwaardeschatting	Zuchtwertschätzung
Zachtaardig	Sanftmut		

VLAAMS BIJENFORUM DOET HET GOED

Ghislain De Roeck

Stand van zaken

Het Vlaams Bijenforum startte begin dit jaar en telt meer dan 150 aangesloten imkers die intussen meer dan 500 boodschappen uitwisselden. We plannen binnen afzienbare tijd een website op te starten die o.a. de archieven van het forum zal bevatten.

De belangrijkste rol van het forum is uiteraard het uitwisselen van kennis tussen imkers. Zit u met een vraag, dan kunt u deze op het forum kwijt. Er zijn steeds ervaren imkers bereid om u een gedegen antwoord te verschaffen. Het forum is ook een ideale manier om aankondigingen snel te verspreiden. Organiseert uw afdeling een activiteit, hebt u één of ander voorwerp te koop, of zoekt u er een, dan kunt u dat op het forum melden.

U kunt zich kosteloos abonneren door een 'lege' e-mail te sturen naar: bijsen-subscribe@cari.be. Een automatisch antwoordprogramma bezorgt u dan een antwoord met diverse informatie en de vraag om het antwoord 'leeg' terug te sturen. Zo voorkomen we dat iemand tegen zijn wil in zou ingeschreven worden.

Elke maand zullen we in het maandblad berichten over enkele behandelde onderwerpen. Hier vindt u de eerste reeks.

Nosema apis

Sinds het verbod op het gebruik van Fumidil B, lijkt het dat we onze bijen niet meer kunnen verzorgen tegen de nosebose. Niets is echter minder waar! Via het forum raakte het Italiaanse middel 'Api Herb' bekend. Het werd mee ontwikkeld door Chemical Laif, de Italiaanse firma die ook Api Life Var uitbrengt, een bekend

bestrijdingsmiddel tegen varroa dat in ons land echter nog niet toegelaten is. Uit gepubliceerde proeven blijkt dat Api Herb zelfs efficiënter is dan Fumidil B. Het is in België in de imkerhandel te koop. Wilt u er meer over weten, dan kunt u terecht op: http://www.beekeeping.com/articles/us/apiherb_07_melbourne.pdf

Twee andere aangeprezen middelen zijn 'Nozevit', een Sloveens product, en het Amerikaanse Vitafeed GOLD. Hierover vindt u informatie op: http://www.scientificbeekeeping.com/index.php?option=com_content&task=view&id=56.

Miniplus verven?

Moeten minipluskastjes van binnen en/of van buiten geverfd worden en wat met de extra voederbak die er sinds een paar jaar beschikbaar voor is?

Een abonnee van 'Bijen' had die vraag gesteld op het Franstalige forum 'Abeilles'. Samengevat kwamen de antwoorden van onze Waalse collega's hier op neer:

- de buitenkant krijgt twee lagen verf en de binnenkant één. Het verven van de binnenkant is vereist om het licht buiten te houden. Dat is vooral nodig de eerste dagen na het in arrest plaatsen van het volkje. Immers, de toegevoegde bijen en onbevruichte koningin vormen dan nog lang geen harmonieus geheel en hebben eigenlijk maar één doel: het kastje zo vlug mogelijk verlaten. Duisternis helpt om deze bijen rustig te krijgen.
- de voederbak moet ook binnenin geverfd worden. De fabrikant vermeldt dat trouwens uitdrukkelijk op het bakje zelf; innen streichen. Anders riskeert de siroop tussen de

styroporkorrels te sijpelen, aan de oppervlakte een zwart laagje achterlatend dat u niet meer zult kunnen verwijderen.

- als verf mag niet om het even wat gebruikt worden: volgens onze Waalse collega's verdient acrylverf de voorkeur.

Tot daar 'Abeilles'. Uit de antwoorden op 'Bijen' blijkt dat het bijenvriendelijker is om de binnenwanden van de voederbakjes met propolis of was in te strijken.

Immuniteit en varroa

De onderzoekers Diana Cox Foster en Xialong Yang stelden vast dat varroabesmetting de immuniteit van de bijen aantast. Ze konden aantonen dat bacteriële infecties de voortplanting van bepaalde virussen exponentieel vermeerderen. De virussen bleken vervolgens dodelijk te zijn voor bijen met een beschadigde immuniteit. De onderzoekers kunnen het mechanisme zelf nog niet verklaren.

Verbazing mag dat niet wekken, vond een abonnee: 'We weten nog lang niet zoveel over bijen als over mensen. Vandaag de dag weten we niet eens of er bij bijen ook bloedgroepen bestaan! Als we dan zien dat de varroa bijt en prikt "zonder onderscheid des bij" - en daarbij waarschijnlijk wat bloedcellen van de ene bij in de andere brengt - is er geen tekening nodig om te beseffen dat dit een risico inhoudt. Weet ook dit: als men een bij zou opblazen tot de grootte van een mens, is een varroa verhoudingsgewijs zo groot als een basketbal. Dat is niet niks!

Het Engelstalige verslag van het onderzoek zal beschikbaar gesteld worden op de site van het forum, maar u kunt het desgewenst nu al opvragen via het forum.

EENVOUDIGE STOOMWASSMELTER

Chris Van Gampelaere

Het verwijderen van oude raat uit ramen is voor de imker een regelmatig weerkerende klus.

Aangezien ik een schaduwrijke tuin heb, is een zonnewassmelter voor mij geen optie. Tegen de aankoop van een stoomwassmelter heb ik een aantal bezwaren. Ten eerste de prijs en ten tweede de plaats dat zo'n ding inneemt. Ik worstel namelijk voortdurend met plaatsgebrek.

Enkele jaren geleden las ik in een Duits tijdschrift een artikel over een imker die, met gebruik van een Segebergeromp en een 'Dampfmeister', oude wasramen uitsmolt. Het zag er nogal morsig uit, maar ik vond het toch de moeite waard om het uit te proberen. Na enig experimenteren ben ik tot de volgende constructie gekomen. Met goed resultaat en bovendien blijft de werkplaats behoorlijk proper!

Alle onderdelen zijn los van elkaar op te bergen zodat de bergruimte ook beperkt blijft.

Foto 1

- 1 Romp in betonplex van 20 mm dikte op maat gemaakt voor DN ramen;
- 2 Trechter in hetzelfde materiaal
- 3 Afdekplaat met opening voor de dampplaat in betonplex
- 4 Elektrische behangafstomer
- 5 Dampplaat

Foto 2 De wassmelter (WS) geplaatst op een 'Work-Mate'. Onder de WS bevindt zich een recipiënt om de was in op te vangen

Foto 3 Varroadraad op de bodem voor het opvangen van poppenhuidjes

Op de afdekplaat worden enkele gewichten geplaatst om het geheel goed af te sluiten; in de romp zijn op twee tegenover mekaar staande wanden latjes bevestigd waarop de oren van de ramen kunnen rusten. Op de opening in de trechter ligt een stukje varroadraad zodat de opgevangen was vrij blijft van poppenhuidjes (foto 3)

Behalve DN ramen (foto 4) kunnen ook de kleine ramen van Mini Plus kastjes uitgesmolten worden.

Foto 4 Wassmelter gevuld met DN ramen

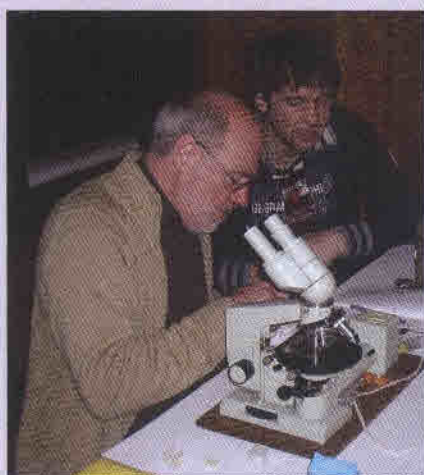
Hiervoor legt men op de raamdragers, parallel aan mekaar en op gepaste afstand, twee latjes waarop men de kleine ramen hangt (foto 5)

Foto 5 Ook kleine ramen passen er perfect in

Om zo weinig mogelijk warmte te verliezen hangt de trechter in een geïsoleerd kader, maar dit is niet noodzakelijk (groen onderdeel op foto 2.) Na de stoombehandeling worden de ramen snel één voor één verwijderd terwijl de romp telkens zo kort mogelijk geopend wordt, hierdoor blijft de warmte bewaard. Uit de warme ramen kunnen de poppenhuidjes gemakkelijk verwijderd worden, door middel van een flinke tik op de werktafel. Wanneer men de ramen nog even afschraapt met een mes is alle smurrie verdwenen. Ik denk dat deze eenvoudige WS voor imkers met een beperkt aantal volken een goed hulpmiddel is. Ik ben er in ieder geval zeer tevreden over!

Méer Slimme tips van andere imkers zijn van harte welkom bij de redactie! Wij brengen ze vanaf nu elke maand. Mail: francis.joly@telenet.be

Nosemaonderzoek

Op zondagvoormiddag 9 maart '08 hield de Ingelmunsterse

imkerbond 'De Kasteelbie' haar algemene ledenvergadering.

Zo startte, naar jaarlijkse gewoonte en op een gemoedelijke manier, het werkjaar...

Het weer, de bijenweide, de algemene toestand van de bijenvolken, de varroa-problematiek, ... het kwam allemaal aan bod.

Het was nog te vroeg om uitsluitsel te geven over de uitwintering, maar de slechte zomer van 2007 heeft de conditie van de kolonies immers geen goed gedaan. Zal het verse stuifmeel van de mannelijke wilgenkatjes

wonderen doen?

Vijzels en microscoop waren voorhanden voor het nosema onderzoek.

Een actieve en dynamische vereniging is een stevige steun voor de imkers: dit bleek uit de massale opkomst, die zondagvoormiddag in Ingelmunster.

Alleen al het uitwisselen van ervaringen met collega-imkers is een voldoende reden om aanwezig te zijn.

Tekst en foto: Bart Maes

Vereniging voor Rasverbetering van Kleine Huisdieren

Vereniging zonder winstoogmerk

Biedt aan:

CARNICA-TROISECK KONINGINNEN 2008

Bevrucht, gemerkt en met afstammingsbewijs - Zeer zacht en zwermtraag.

Prijs per koningin.... € 28,00

Bestelling en inlichtingen:

RKH vzw Corneel Dewindt, Teerlingstraat 22, 9170 Meerdonk

tel. 03/ 773 32 32 fax 03/ 773 12 88

corneel.dewindt@gmail.be

"KREVERHILLE"

CARNICA-Bevruchtungsstand, Langeweg 8

Ossensisse, Zeeuws-Vlaanderen

Geopend van 1 juni tot 1 augustus.

Op aanvraag kan iedereen inlichtingen bekomen over de standregels en de opgestelde darrenvolken.

U kan lid worden van **RHK v.z.w.** voor slechts 15 euro, met alle bijhorende voordelen.

Groepsbezoeken tussen 15 mei en 1 oktober zijn mogelijk, na afspraak.

KONINKLIJKE OOST-VLAAMSE IMKERSVERENIGING v.z.w. VERSLAG ALGEMENE STATUTAIRE VERGADERING dd. 5 oktober 2007 om 19.30 u.

LOKAAL: Informatiecentrum voor bijenteelt, Krijgslaan 281, S 35, 9000 GENT

1. Openingswoord door de voorzitter

Onze voorzitter heet iedereen welkom en benadrukt dat er heel wat activiteiten waren het afgelopen bijenjaar. Suggesties zijn steeds welkom.

De auteurs van de drie extra nummers zijn allen Oost-Vlamingen.

Binnen de Kon.VIB is er heel wat drukte rond de lidgeldverhoging tot 30 euro.

In maart 2007 stelt de A.V. van de Kon.VIB vast dat er meer uitgaven zijn dan inkomsten; daar moet snel een oplossing voor gevonden worden. De A.V. geeft dan de opdracht aan de RVB een oplossing te zoeken. Na drie discussievergaderingen wordt geopteerd voor een lidgeldverhoging. Deze lidgeldverhoging wordt in één provincie niet toegepast ...

2. Vaststellen van de dagorde

In de varia zullen nog een aantal onderwerpen aan bod komen.

3. In memoriam

De afdeling Gent meldt het overlijden van Clara De Taeye, Gerard Sennesael en Carlos De Wulf.

De afdeling Aalter rouwt om het heengaan van Marcel Anthierens. Biemansgilde Zottegem betreurt het overlijden van Erik Mabilde.

De voorzitter vraagt een minuut stilte uit eerbied voor de overleden imkers.

4. Voorstellen en aanvaarden van nieuwe afgevaardigden voor de KOIV

Er zijn geen nieuwe afgevaardigden.

5. Het verslag van de algemene statutaire vergadering van 28 februari 2007 wordt goedgekeurd.

6. Cursussen bijenteelt

De beginnerscursus in Oudenaarde telt meer dan 20 deelnemers.

De vervolgcursus deel 2 in Aalter heeft 23 inschrijvingen.

Een dikke proficiat aan de inrichtende afdelingen.

7. Werking educatieve bijenstand in 2007

Rudy Van Onacker was verontschuldigd.

8. Plantenruildag Poeke 2008

Poeke 2007 was een groot succes ondanks het feit dat de weergoden ons niet gunstig gestemd waren. De inzet van zoveel leden wordt ten eerste op prijs gesteld. Proficiat aan alle medewerkers. De voorbereiding voor de volgende editie is reeds gestart. Heel wat wilgen zijn gestekt.

Datum: 9 maart 2008

Op 9 november 2007 om 19.30 u. is er een werkvergadering gepland.

In de begroting zal een voorschot van 250 euro voorzien worden.

9. Aanstellen van twee kascommissarissen voor nazicht van de rekeningen 2007

Afdeling Lovendegem: Honoré Hindrycks

Afdeling Aalter: Chris Dauw

10. Bibliotheek blijft in het I.C.

11. Zwermvangers in 2008

Ook in 2008 zal de 100-centrale de lijst ontvangen met de zwermvangers.

12. Bijenmarkt in Deinze

De bijenmarkt in Deinze was terug een groot succes.

De datum voor de volgende editie wordt eerstdaags bekendgemaakt.

13. De secretaris geeft een woordje uitleg bij de documenten voor de afdelingen

14. Varia

Roger De Vos van de afdeling Oudenaarde is medewerker aan het Nederlands project van varroatolerante bijen.

Een kort woordje uitleg: Ed Pieterse van de stichting "duurzame bij" is reeds een zestal jaren bezig met de selectie van varroatolerante bijenrassen. Ook in Amerika is men reeds tien jaar aan het selecteren. Door uitwisseling van reeds varroatolerante koninginnen heeft men nu een project opgezet met tien imkers. Deze imkers krijgen elk 10 koninginnen die ze twee jaar moeten uittesten op varroatolerantie, zwermtraagheid, zachtaardigheid en haaldrift. Het zijn allemaal kruisingen met de primorsky-bijen. Na twee jaar worden de goed bevonden koninginnen teruggenomen om verder mee te telen op het eiland Neeltje Jans. Vanaf 2010 zullen dan varroatolerante koninginnen te koop worden aangeboden. Twee wetenschappers begeleiden het project, o.a. Job Van Praagh en Romée Van Der Zee. De bijen mogen niet behandeld worden.

De vergadering werd afgesloten om 22.00 u.

De voorzitter

Chris Dauw

De secretaris

Maurice De Waele

Zondag 25 mei : Open dag Imkerij DEVO

adres: De Flierefluiter Groot Loo 8 Hilvarenbeek

voor het volledige programma zie: www.zoemexpress.nl/agenda

F1 onbevruucht 7,50 euro

F1 standbevruucht 22,50 euro

F1 Duitsland bevruucht 27,50 euro

Eiland bevruucht 75 euro

KI bevruucht 65 euro

bestellen: per e-mail, telefonisch

DE ORIGINELE NEDERLANDSE KUNSTSTOFKAST:

BODEM + DAK + 3 BROEDKAMERS: 120,00 EURO!!

Imkerij DEVO Prof. Lorentzstraat 28a Tilburg

tel:(0031)6 22244713 e-mail tondevolder@home.nl

Verslag van de Algemene Vergadering van de ANTWERPSE VERENIGING VOOR IMKERSBELANGEN v.z.w. d.d. 8 februari 2008 te Kasterlee

Verslag Julien Dedapper

Verslag van de Algemene vergadering van A.V.I.B. op 8 februari 2008 in het Mini Cultureel Centrum (bibliotheek), Pastorijstraat 10 te Kasterlee.

Welkom door de Voorzitter.

De Voorzitter heet iedereen van harte welkom. Ze hoopt dat alle imkers gespaard mogen blijven van bijensterfte.

Noteren van de aanwezigen.

Kasterlee en Retie hebben elk één effectief lid minder. De afdeling Schriek zal voortaan één effectief lid hebben. Zoersel heeft een werkend lid meer. Met uitzondering van Bornem, verontschuldigd, zijn alle afdelingen vertegenwoordigd. De Algemene vergadering neemt kennis van de nieuwe effectieve leden, aangesteld door de afdelingen.

Goedkeuring verslag van de vorige algemene vergadering.

Verschenen in het maandblad van januari 2008. Verslag goedgekeurd mits volgende opmerkingen: Punt 9, Commissie drachtplanten en bestuiving wordt aangepast: Als imkerbond kunnen we een project indienen, bv rond bijenweide, bij het provinciebestuur om aanspraak te kunnen maken op Europese subsidies voor de ontwikkeling van het platteland. De provincie beslist of het project goedgekeurd wordt. Indien het antwoord positief is wordt er maximaal tot 65% van het project door Europa gesubsidieerd. Gezondheidscommissie: moet worden toegevoegd:

Er wordt een opmerking gemaakt, als er Amerikaans vuilbroed wordt vastgesteld, zijn er leden die de wetgeving niet respecteren. Zij dragen hun verantwoordelijkheid ten overstaan van de andere imkers niet.

Verkiezing van de leden (6+1), afgevaardigden van A.V.I.B. voor de algemene vergadering van de Koninklijke Vlaamse Imkersbond.

Neeckx C. stelt voor om zich terug te trekken wegens familiale omstandigheden. De Voorzitter dankt hem voor alles wat hij voor de imkerij heeft betekend. Vlyminckx M., Dedapper J., Jacobs A., Van Gampelaere C., Daems H. zijn herkozen. R. Bertels stelt zich kandidaat ter vervanging van C. Neeckx. De vergadering aanvaardt hem unaniem. Voorzitter Van Meenen R. is statutair aangeduid.

Kasverslag 2007

Door de penningmeester werden de volgende punten behandeld:

-Financieel verslag van 2007

-Financieel verslag van de imkerdag 2007

-Begroting voor 2008

-Vanaf 31/12/2007 is de penningmeester begonnen met een aparte boekhouding voor het Congres. Te gebruiken voor de inkomsten en uitgaven, alsook voor de inschrijvingen.

-Ledenadministratie: stand van zaken op 31/01/2008

-De penningmeester zorgde ervoor dat AVIB in 2008 bij Provant in aanmerking komt voor de gratis verzekering voor vrijwillige medewerkers. Hij vroeg 100 gratis vrijwilligersdagen aan, te gebruiken voor het congres: vrijdag 05/09 en zaterdag 06/09/2008.

- De kascommissarissen, J. Huysmans en J. Dens, prijzen Marc voor zijn correcte en overzichtelijke boekhouding. De voorzitter dankt voornoemde heren voor hun inzet.

6. Kon. VIB

- De vergadering stelt voor:

Duidelijke communicatie naar de leden toe. Lidgeldverhogingen, indien noodzakelijk, tijdig doorgeven.

Een onderzoek naar residuen in de honing.

Een onderzoek naar de gebruikte financiën.

- Maandblad:

Het eerste beloofde themanummer is verschenen, de andere volgen binnenkort.

7. Werkgroepen:

- Gezondheidscommissie.

Ook hier wil Clemant Neeckx zich terugtrekken. De voorzitter prijst Clemant voor zijn jarenlange inzet en vraagt een nieuwe kandidaat om deze verantwoordelijkheid op te nemen. Hij of zij kan zich bij haar melden. Ze wijst er ook nog op dat er nog twee vacatures zijn voor assistenten.

In het maandblad van maart verschijnt de bestelbon voor het bestellen van medicatie. Vooropgesteld is om op 25 juni, een algemene vergadering te beleggen om de medicatie af te halen.

- Selectiewerkgroep, (H. Daems)

De overlarfdagen voor 2008 zijn voorzien op 24 mei en 14 juni.

De overlarvers ontvangen de bestellingen graag voor 10 mei.

Kostprijs: larfje + cel = 0.60 euro + eventueel celhouder 0.40 euro = 1 euro

Leen Jacobs wenst niet meer te fungeren als overlarver. Jan De Ridder en J. Fierens komen in de plaats. Bij deze imkers kan

men Buckfastlarfjes bekomen.

Overlarvers laten weerom hun volken onderzoeken op A.V. Niet-overlarvers kunnen ook hun stalen binnenbrengen, maar betalen wel de onkosten.

- Scholing, cursussen en voordrachten. (R. Van Meenen)

Een nieuw formulier A7 is verdeeld. Gevraagd wordt in de toekomst enkel deze lay-out te gebruiken. De aanvraag voor voordrachten moet nog steeds 40 dagen op voorhand worden toegestuurd. Zowel het aanvraagformulier, als het A7 formulieren moeten per post worden verzonden naar R. Van Meenen.

Voor 2007 is door het ministerie nog niets uitbetaald.

Cursus voor beginners in Brochem loopt met 22 deelnemers.

In Mol start de cursus voor beginners in maart.

In de Averechten loopt een voordrachtenreeks.

- Educatieve bijenstand

De Provincie wil op de Averechten een nieuwe infrastructuur (bijenhal, slinger-ruimte...). Een werkgroep voor advies en begeleiding is samengesteld.

-Commissie drachtplanten en bestuiving (M. Pluym).

Er wordt een samenkomst voorzien in de loop van maart - april.

Er zal een nieuwe wandeling voorbereid worden voor het najaar.

Verder zal nog worden nagegaan hoe men kan ingaan op het project 'plattelandsontwikkeling.' (Zie ook punt 3)

8. 14de imkersdag te Kasterlee (op 23 november 2008 Lichtaart)

9. Congres 2008.

Het programma wordt getoond. Het verschijnt in het maandblad.

Minister C. Peeters en Volksvertegenwoordiger, burgemeester F. Peeters zullen het congres openen.

11. Varia.

Lijst van de lesgevers wordt aan de afdelingen verstuurd.

12. Volgende vergadering: 10 oktober 2008.

Namens de Raad van Bestuur:

Reinhilde Van Meenen,
Voorzitter

Julien Dedapper,
Secretaris

KONINKLIJKE WEST-VLAAMSE IMKERSBOND v.z.w.

*Voorlopig verslag algemene statutaire vergadering Kon.W.V.I.B.
gehouden op 10.02.08 te Roeselare, Noordstraat 59*

Afwezige afdelingen : Brugge Noorder- en Zuiderbij, Gistel, Knokke, Tielt en Waregem

Om 15.00 u. opent de voorzitter de vergadering en wenst iedereen hartelijk welkom.

1. Vaststelling agenda

Dhr. Vanderkerckhove vraagt onder punt 9, varia, het initiatief 'De Bloem en de Bij' te vermelden.

2. Verslag bestuursvergadering Kon. V.I.B. dd. 29.01.08

- De voorzitter geeft uitleg omtrent de problematiek tussen het informatiecentrum - prof.dr. Jacobs en de selectiewerkgroep.
- Tevens wordt melding gemaakt dat er wordt gezocht naar mogelijke besparingsmaatregelen.
- De jaarrekening en begroting van de Kon.V.I.B. worden besproken om te besluiten dat deze werden afgesloten zonder winst noch verlies.
- Digitale foto's dewelke ingezonden worden voor publicatie in het maandblad zullen mogelijks naar de toekomst toe niet meer vergoed worden. Ook de vergoeding voor reisverslagen zal niet langer meer worden uitbetaald.
- De Bloem en de Bij : de Kon.V.I.B. staat positief tegenover deze organisatie. Dit punt zal verder worden behandeld onder punt 9

3. Verslag provinciale vergadering dd. 02.12.2007

- Iedere afdeling, zowel secretaris als voorzitter, alsook ieder bestuurslid van de vereniging ontvingen voorafgaand de vergadering het verslag. Dit verslag wordt zonder opmerkingen unaniem goedgekeurd.

4. Provinciale dag 2008

- Op de eerste zondag van september is de zaal niet beschikbaar zodat zal worden gekeken naar beschikbaarheid op de tweede zondag.

- Dhr. Clarys zoekt een spreker: ofwel Prof. Hensels ofwel dhr. Asperges. Er zal worden geïnformeerd nopens de beschikbaarheid en kostprijs van beide sprekers.

5. Lessenreeksen - uitbetalingen 2005 en 2006

- Alle voordrachten dewelke in deze jaren werden georganiseerd zijn uitbetaald. De afdeling Ingelmunster ontving eveneens reeds gelden voor haar lessenreeks, gelden afkomstig van dhr. Jacques Steelandt.

- De afdeling Poperinge gaat niet akkoord met chronologische uitbetaling terwijl de afdeling Meulebeke dit wel wenst. De afdeling Poperinge wenst vooreerst uitbetaling van de lesgevers.

- Er wordt gepoogd tegen de eindejaarsvergadering zoveel mogelijk gelden binnen te krijgen via tussenkomst van de voorzitter en secretaris. De verdeling van gelden zal worden bepaald op de najaarsvergadering.

6. Financiële verslag 2007 - begroting 2008

De penningmeester bezorgt iedere aanwezige een exemplaar van beide verslagen. Er zijn terzake geen opmerkingen.

7. Verkiezingen 2008 - bestuursleden

- De volgende vergadering zal een bijzonder statuut krijgen teneinde te kunnen overgaan tot wijziging van statuten voor wat betreft de vertegenwoordiging van de afdelingen in het bestuur. Deze vertegenwoordiging is op heden beperkt tot 1 afgevaardigde terwijl naar de toekomst maximaal twee vertegenwoordigers in het bestuur per afdeling mogelijk zijn.

- Mevrouw Pollet dewelke in principe diende te worden herkozen op de voorjaarsvergadering 2007 werd niet vermeld in de agenda als herkiesbaar noch als verkiesbaar, dit bij materiële mislag. De vergadering bevestigt het mandaat van mevr. Pollet echter bij unanimiteit.

8. Uitbetaling verplaatsingskosten

Een lijst met gegevens gaat rond. Iedere afdeling vermeldt tevens zijn e-mail adres teneinde naar de toekomst toe de uitnodigingen per e-mail te versturen.

9. Varia

- De Bloem en de Bij

- Dieter Vanderkerckhove vraagt wat de Kon.W.V.I.B. kan doen zowel financieel als qua locatie. De vergadering keurt goed dat 500 euro wordt betaald aan het project voor initiatieven dewelke doorgaan in de provincie West-Vlaanderen doch dat dient te worden bewezen wat met dit bedrag wordt gedaan. Dhr. Vanderkerckhove vraagt tevens medewerkers om de laatste week van september mee te helpen met de organisatie. Mogelijke medewerkers kunnen contact opnemen met dhr. Vanderkerckhove.

- aanvraag bestrijdingsmiddelen varroa

- De bestelformulieren worden rondgedeeld.

- als datum voor de najaarsvergadering wordt bepaald : 07.12.2008

- De voorzitter sluit de vergadering af om 17.30u. en wenst iedereen een behouden thuiskomst.

Ingrid Behaeghe,
secretaris

Overleden

*Ik nam deel aan het grote werk waartoe God ons roept.
Ik was een schakel in de ketting, een draad in een band
die mensen met elkaar verbindt (J.H. Newman)*

De Gentse Imkersvereniging meldt het overlijden van dhr. Aimé Meirlaen, echtgenoot van mevr. Maria Meirlaen.

Geboren te Kruishoutem op 18 december 1915 en godvruchtig overleden te Gent op 16 februari 2008.

Aimé was een trouw lid en oud bestuurslid van onze vereniging. Aimé was in zijn hart een hevig imker, en bleef ondanks zijn gezegende leeftijd lid van onze vereniging. Hij stond vooral bekend om zijn optimisme en goedlachse gemoedelijkheid. Via deze weg bieden wij ons medeleven aan zijn bedroefde echtgenote en familieleden aan.

De Vlijtige Bestuivers Alken en omgeving melden U het overlijden van hun lid dhr. Jozef Orije. Jozef, één van de bekendste Belgische rozenveredelaar, is op de leeftijd van 73 jaar zachtjes van ons heengegaan op 23 februari 2008. Hij raakte bekend met onder meer de 'Rosa Poustina' de 'Rose of Hope' en 'Limburgs Land'. Jozef werd tientallen keren bekroond in binnen- en buitenland en was tevens ook een goede imker die ons veel raad gaf in verband met onze planten en bloemen voor de bijen. Langs deze bieden we de bedroefde familie ons welgemeende medeleven aan.

Vraag en aanbod

- **Te koop:** Vier lege simplex kasten en 2 inox rijpers. Te bevragen bij De Waele Peter, tel: 0476-40.24.74.
- **Te koop gevraagd:** Een stoomwassmelter waar een simplexraam in kan. Contacteer: De Waele Peter, tel: 0476-40.24.74.
- **Te koop:** Nieuwe bijenvolken: F1 Carnica-Troiseck koningin 2007 op simplexramen met of zonder kast. Kernvolken vanaf half juni '08, zonnewassmelter draaibaar opgesteld, veiligheidstransfo 24V voor het insmelten van was, stuifmeelval. Te bevragen bij : Guido Sweertvaegher, Brouwerijweg 18, 8906 Elverdinge. Tel :057-42.20.83.
- **Te koop:** 12 bijenvolken op symplex en DN, Buckfast F1. Te bevragen bij Dries L., tel:03-677.22.67.
- **Te koop:** prima bijenvolken op simplexramen op segebergerkasten. Te bevragen A. Schotanus, tel: 014-55.64.64.
- **Gevraagd:** heeft er iemand ervaring met het houden van bijen in Africa senegal meer bepaald de cassamance dorpje bagaya dit om de inwoners aldaar voorruit te helpen.informatie te bezorgen aan herman.coeckelberghs@fulladsl.be GSM: 0472-37.06.25
- **Gevraagd:** bijenzwermen regio de kempen,tel:0475-32.37.87

Activiteiten

Verdeling Varroa-bestrijdingsmiddelen

Dries Laget, Labo voor Zoöfysiologie

De bestellingen (zie maandblad van maart) zijn intussen afgerond en het bestelde Thymovar® wordt per provincie verdeeld. Imkers kunnen hun bestelling op de aangegeven locatie en tijd komen afhalen. Afdelingen mogen natuurlijk ook de producten van afdelinggenoten meenemen. Als de Thymovar® uiteindelijk maar bij de juiste imker terechtkomt, zodat die direct na de laatste honingooft de mijten te lijf kan gaan. Het oxaalzuur zal verdeeld worden op de provinciale vergaderingen in september of oktober.

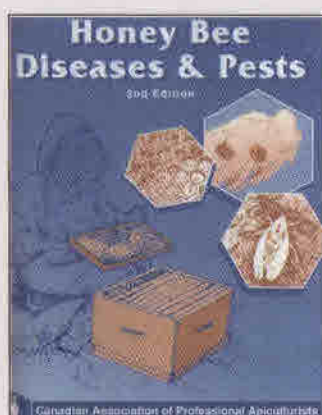
Indien niet afgehaald op deze data, is het bestelde Thymovar® enkel nog verkrijgbaar op het Labo voor Zoöfysiologie (Krijgslaan 281, S33, 9000 Gent).

De data waarop de bestelde Thymovar® kan worden opgehaald:

	Datum	Uur	Waar	Adres
Antwerpen	25/06	19.30 u.	Cultureel Centrum	Pastorijstraat 10, 2460 Kasterlee
Limburg	28/06	9.30 u.	Experimentele bijenhal	Domein Herkenrode, 3500 Hasselt
Oost-Vlaanderen	29/06	10 u. - 12 u.	Informatiecentrum voor Bijenteelt (tevens Opendeurdag!)	S33, Krijgslaan 281, 9000 Gent
Vlaams-Brabant	25/06	19 u.	Café Marie-Thérèse	Martelarenplein 1, 3000 Leuven
West-Vlaanderen	alle Thymovar® wordt eind juni geleverd in Roeselare en zal dan verder verdeeld worden binnen de provincie.			

'Ziekten en belagers van de honingbij'

(Pierre Vanrijkel)

Het boek omschrijft door ons gekende en nog onbekende ziekten van de honingbijen. In de tekst wordt verwezen naar de achteraan gepubliceerde foto's van de waarneembare ziektebeelden. Ook in de onder de foto gedrukte commentaar zal de lezer een verwijzing vinden naar de ziekte. Dit boek, vertaald in het Nederlands, wordt ten eerste aangeraden aan de gedreven imker, die bij enige twijfel, gemakkelijk zal kunnen vaststellen of zijn bijen ziek zijn en of het als een erge toestand dient te worden beschouwd. Het boek geeft ook een mogelijke oplossing. In de verschillende hoofdstukken vinden we: normale ontwikkeling van de bij, bacteriële ziekten, schimmelmziekten, virussen, protozoa, parasiterende mijten, mijtencontrole, plagen en plundersaars en een omschrijving van andere abnormaliteiten bij bijenvolken.

Het boek is te koop tegen de prijs van 15 euro (exclusief verzendkosten) bij Pierre Vanrijkel of bij 'Bijenhof' de Boeverie in Bissegem. Pierre Vanrijkel, Diestse steenweg 437, 3300 Tienen, 016-81.57.13 - pierre.vanrijkel@telenet.be

IMKERHUIS "DE WILGENTUIN"

HEEREMANS NORBERT
RESSCHEBEKE 12
9320 EREMBODEGEM-AALST
TEL. 053-66.76.52

Openingsuren: woensdag tot vrijdag van 10 tot 20 u.
(nov-dec-jan-feb) gesloten om 18 u.)
zaterdag van 10 tot 18 u.
gesloten op zondag, maandag en dinsdag

ALLE BIJENMATERIALEN

specialiteit: ramen in alle gekende maten:
jonge koninginnen uit eigen stam geselecteerd
vier imkersgeneraties: levering is mogelijk vanaf half juni
e i g e n w e r k p l a a t s

Eigen bevruchtungsstand
met
geselecteerde darrenlinie

BUCKFASTKONINGINNEN

Standbevruchte F1-koninginnen
uit de exclusieve selectie van
Eugen Neuhauser
uit Oostenrijk.

Eigen bevruchtungsstand
met
geselecteerde darrenlinie

Gaston Van de Vloet

Pachtersdreef 94
2580 Putte

Tel./fax: 015-75.80.86
GSM 0477-39.27.39

Uw adres in Limburg voor al uw imkermateriaal

AN,NÉ, was- en natuurproducten

Oude Blaarstraat 130, 3700 Tongeren

Tel. 012-74.79.94 - Fax 012-74.79.95 - www.an-ne.com

Alles voor de bijenteelt: bijenwas - waswafels - gelée royale - propolis
Open dinsdag / vrijdag 9 tot 17 u. - Zaterdag 10 tot 15 u. - Ook na afspraak

Open dag op 1 mei 2007

LIMBURGSE IMKERSVERENIGING - LIB - Verantwoordelijke: Hubert Swinnen, zie bovenaan.

Rik Bosmans	3950 Bocholt	Weerterweg 125	tel. 089-46.41.14	Carnica
Jos Bullen	3660 Opglabeeke	Stegerweg 68	tel. 089-85.78.39	Carnica
Willy Drees	3940 Hechtel	Peerderbaan 68	tel. 011-73.37.57	Carnica
Albert Reynaers	3600 Genk	Hoogveldstraat 56	tel. 089-36.24.07	Carnica
Mathieu Scheepers	3680 Opoeteren	Bergeinde 15	tel. 089-85.61.42	Buckfast
Hubert Swinnen	3800 Sint-Truiden	Bautershoven 103	tel. 011-68.46.14	Carnica
Gerard Weckx	3900 Overpelt	Loksvaardijk 59	tel. 011-64.77.78	Carnica
Pierre Wouters	3945 Ham	Essenweg 12	tel. 011-34.38.54	Carnica

Bij de overlarvers van de selectiewerkgroep **Limburg** kan elke Vlaamse imker, in 2008, raszuivere eilandbevruichte koninginnen aankopen.

Hieruit kan de imker verder telen en aldus krijgt hij op zijn stand zachte bijen die geselecteerd zijn op: handelbaarheid, zwermtraagheid, meer opbrengst, poetsdrift en meer ziektebestendigheid.

Het ras: Carnica-Troiseck, lijn Hofman.

Om verspreiding van ziekten tegen te gaan, raadt men iedere koper aan een attest te eisen dat de verkoper vrij is van AV. De overlarvers in Limburg laten reeds 15 jaar hun bijen preventief onderzoeken op AV, ook weer in 2008. Vraag gerust naar hun attest.

Bestellingen kunnen gebeuren tot 20 mei 2008, bij een van onze telers. **Leveringen** vanaf 1 juli na telefonische afspraak. Prijs: 40 euro per stuk.

KONINKLIJKE OOST-VLAAMSE IMKERSVERENIGING - KOIV

Verantwoordelijke: Michel Van Simaëys, tel. 054-50.35.72 e-mail: michel.van.simaëys@skynet.be

Alex Bouters	9220 Moerzeke	Pachtgoedstraat 13	tel. 052-47.97.17	Carnica
Marco De Pauw	9850 Hansbeke	Vaartstraat 6	tel. 09-371.62.85	Carnica
Ghislain De Roeck	9500 Geraardsbergen	Zikastraat 40	tel. 054-41.52.25	Buckfast
Roger De Puydt	9830 St.-Martens-Latem	Vlieguut 10	tel. 09-282.80.48	Carnica
Roger De Vos	9700 Oudenaarde	Wolvenstraat 9	tel. 055-31.60.86	Buckfast

KONINKLIJKE WEST-VLAAMSE IMKERSVERENIGING - KWIV

Verantwoordelijke: Frans Declercq, krokus@scarlet.be, 056-77.69.20

Jean-Philippe Carlé	8980 Zonnebeke	Schipstraat 34	tel. 051-77.26.50 & 0473-81.84.58	Buckfast
Frans Declercq	8540 Deerlijk	Bottenhoek 18	tel. 056-77.69.20	Carnica
De Kasteelbie	8770 Ingelmunster	Meulebekastraat 79	tel. 051-30.22.10	Carnica
Marc Struye	8432 Leffingen	Lange Koeistalstraat 2	tel. 059-27.93.92	Carnica
Guido Sweertvaegher	8906 Elverdinge	Brouwerijweg 18	tel. 057-42.20.83	Carnica
Henri Tilleman	8800 Roeselare	't Hoogstuk 58	tel. 051-20.44.93	Carnica

SELECTIE

MOERTELEERS SELECTIEWERK GROEP 2008

Hubert Swinnen

De onderstaande moertelers werken volgens de voorschriften en controle van de Selectiewerkgroep van de Kon. VIB. Bestel vóór 20 mei bestellen, a.u.b.
Eventuele verzendingskosten zijn niet in de vermelde prijzen inbegrepen.

Succes en veel teeltplezier

Teler, ras	Telefoonnummer	Gepaarde moer nateelt 15 euro	Ongepaarde moer nateelt 4 euro	KI-moer 40 euro
Antwerpen				
Harry Daems - Carnica Heivelden 14, 2260 Westerlo	014-54.79.61	Ja	Ja	Neen
Brabant				
Bruno Debruyne - Carnica Diestsesteenweg 44, 3390 Tielt-Winge	016-20.29.48	Ja	Ja	Ja
Roger De Croock - Carnica St.-Onolfsdijk 93, 9200 Dendermonde	052-22.27.18	Ja	Ja	Neen
Norbert Heeremans - Carnica Resschebeke 12, 9320 Erembodegem	053-66.76.52	Ja	Ja	Neen
Julien Mannaerts - Carnica Ellestraat 4, 3020 Winksele	016-48.01.27	Ja	Ja	Ja
Limburg				
Jos Bullen - Carnica Stegerweg 68, 3660 Opglabbeek	089-85.78.39	Ja	Ja	Ja
Rik Bosmans - Carnica Weerterweg 125, Bocholt	089-46.41.41	Ja	Ja	Neen
Willy Drees - Carnica Peerderbaan 68, 3940 Hechtel	011-73.37.57	Ja	Ja	Neen
Albert Reynaers - Carnica Hoogveldstraat 56, 3600 Genk	089-36.24.07	Ja	Ja	Neen
Mathieu Scheepers - Buckfast Bergeinde 15, 3680 Opoeteren	089-85.61.42	Ja	Ja	Neen
Hubert Swinnen - Carnica Bautershoven 103, 3800 St.-Truiden	011-68.46.14	Ja	Ja	Neen
Hendrik Verslegers - Carnica Tienderstraat 55, 3680 Neeroeteren	089-86.45.62	Ja	Ja	Ja
Pierre Wouters - Carnica Essenweg 12, 3945 Ham	011-34.38.54	Ja	Ja	Neen
West-Vlaanderen				
Frans Declercq - Carnica Bottenhoek 18, 8540 Deerlijk	056-77.69.20	Ja	Ja	Ja
Guido Sweertvaegher - Carnica Brouwerijweg 18, 8906 Elverdinge	057-42.20.83	Ja	Ja	Neen

BIJENHOF BVBA

Moraviestraat 30 - 8501 Bissegem - Kortrijk
(rechtover het vliegveld van Wevelgem)
Tel. 056-35.33.67 Fax 056-37.17.77
E-mail: info@bijenhof.com - www.bijenhof.com

Open: maandag tot vrijdag van 8.30u.-12u. en van 13.30u.-18u. Op zaterdag open van 9u.-12u.

Waswafels: 100% zuiver, gewalst of gegoten - smelten van uw wasblokken
Materiaal in inox 18/10

- * Honingslingers tangentiel, radiaal, zelfwentelslingers.
- * Rijpers, ontzegelstellingen, mengers.
- * Wassmelters & suikersmelters, berokers, ...

Bijenkasten van de beste kwaliteit

Gemaakt uit rood dennenhout en voorzien van tandhoekverbinding.
Verkrijgbaar in alle standaardmaten.

Bijenvolken op diverse raammaten

Aan- en verkoop van honing

Gespecialiseerd in alle bijenteeltmaterialen en koninginnenkweek

Voeders: Kristalsuiker, Sint-Ambrosiusstroop, Apipoeder, Apifonda
Trim-o-bee, Apisuc, Nektapoll

Alles voor 't zelf maken van uw kaarsen

Vraag naar onze kaarsencatalogoog.

Onze catalogus van inkmaterialen & de prijslijst zijn verkrijgbaar ter plaatse en in onze depots.

Boeken

Grote keuze aan Nederlandstalige en Franstalige boeken.

Paridaen	Stationstraat 237	8020 Oostkamp (W-VI)	050-82.21.32
De Graanhalm	Berkendreef 3	2920 Kalmthout-Heide (Antw.)	03-666.52.62
De Bielanden	Bazelstraat 13	9150 Kruibeke (Waasland)	03-774.39.14
Nectar	Janseniusstraat 10 (zijstraat Kapucijnenvoer)	3000 Leuven	016-22.84.54
Dhondt Marion	Vlasgaardstraat 26	9968 Oosteklo	09-344.00.65
Aveve	Ezaart 191	2400 Mol	014-32.63.16
Vanloy-Vandeven	Glasstraat 4	2200 Herentals (Groot-Antwerpen)	014-22.41.43
Anné	Oude Blaarstraat 130a	3700 Tongeren	012-74.79.94
Loos-Mullens	Biesstraat 104	3550 Zolder	011-53.60.08
Heck Robert	Berg Am Ranzelborn 5	4750 Bütgenbach (Ardennen)	080-44.66.91
De Fays	Rue des fermes 3	5081 Bovesse-La Bruyère (Nam.)	081-56.84.83
Pasau	Route de Wiltz 78	6600 Bastogne	061-21.26.38
Lapi	Rue de Cassel, R.D. 947	59940 Neuf Berquin (Frankrijk)	033-284.28.308
Nature et Jardin	Chée G. Richet 227d	7860 Lessines	068-27.02.02
Agrivart	Parc industriel 27	6900 March-en-famenne	084-31.36.36

Bijenhof is ook aanwezig in Luxemburg
Engeland

JACOBY - Boevange sur attert
SOLAR TUNNELS - West - Sussex

Diverse locaties in Frankrijk

JAARLIJKSE OPENDEURDAG OP 21 JULI

Eén der grootste bedrijven van Europa tegen de voordeligste prijzen